

**ArcheoPro Archeologisch rapport
Nr 11048**

**Jazz City, Roermond
Gemeente Roermond
Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O);
Bureauonderzoek, oppervlaktekartering en karterend
booronderzoek**

Versie 23-05-2011

(Zonder opmerkingen zal deze versie na 3 maanden als definitief rapport worden opgeleverd)

Joep Orbons

Mei 2011

ArcheoPro

ArcheoPro Archeologisch rapport Nr 11048

Jazz City, Roermond Gemeente Roermond Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O); Bureauonderzoek, oppervlaktekartering en karterend booronderzoek

Versie 23-05-2011

(Zonder opmerkingen zal deze versie na 3 maanden
als definitief rapport worden opgeleverd)

Colofon

Opdrachtgever: DHV, Horsterweg 18a, 6199 AC Maastricht Airport
Status: versie 23-05-2011

Projectcode : 11-066
Bestandsnaam : ArcheoPro, Jazz City, Roermond, 2011 05 23
Opgesteld conform KNA 3.2
Archis onderzoeksmelding (OM nummer): 46784
Bevoegd gezag: Gemeente Roermond
Opslagplaats documentatie: Provincie Limburg

Auteur: Joep Orbons
Projectleider : Joep Orbons
Projectmedewerkers: Richard Exaltus, Joep Orbons
Onderaannemers: nvt
Autorisatie: Drs. R.P. Exaltus; senior-archeoloog

ISSN : 1569-7363

Uitgegeven door ArcheoPro
© Copyright 2011 ArcheoPro, Maastricht

ArcheoPro

Holdaal 6
NL 6228 GH Maastricht
Nederland

Tel : 0(0 31) 43 3672586
Fax: 0(0 31) 43 3672585

Kamer van Koophandel Limburg: 14117581
e-mail: info@archeopro.nl
www.archeopro.nl

Inhoudsopgave:

Samenvatting.....	4
1 Inleiding	5
1.1 Algemeen	5
1.2 Locatiegegevens:.....	5
1.3 Onderzoek	5
2 Bureauonderzoek	8
2.1 Methode en bronnen	8
2.2 Geo(morfo)logie, aardkunde en bodem	9
2.3 Archeologie.....	13
2.4 Informatie amateurarcheologen	15
2.5 Historie.....	16
2.6 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel	21
3 Conclusies en aanbevelingen (beleidsadvies).....	22
Verklarende woordenlijst.....	23
Archeologische tijdschaal	23
Bronnen.....	23
Literatuur.....	24

Samenvatting

In mei is door ArcheoPro een Bureauonderzoek, (IVO) uitgevoerd in Roermond voor het Jazz city-terrein, direct ten zuidoosten van de Schippershaven.

Het archeologisch onderzoek betrof een bureauonderzoek. Het bureauonderzoek heeft tot doel om op basis van beschikbare informatie te komen tot een gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel. Hiermee kan de vraagstelling beantwoord worden of binnen het plangebied archeologische waarden aanwezig (kunnen) zijn en of deze vervolgonderzoek en/of planaanpassing vereisen.

Volgens het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel geldt voor het plangebied een lage archeologische verwachting voor nederzettingsresten uit alle perioden. Indien dergelijke resten al ooit aanwezig zijn geweest, zullen deze door de Maas zijn verspoeld. Het plangebied heeft tot tenminste de zeventiende eeuw blootgesteld gestaan aan erosie door de Maas. Gezien de talrijke uit deze periode daterende baggervondsten in de omgeving van het plangebied, geldt een middelhoge verwachting voor verspoelde en her-afgezette resten uit de Romeinse tijd. Dergelijke resten zijn in de omgeving van het plangebied op verschillende locaties aangetroffen tijdens baggerwerkzaamheden. Gezien de lage ligging en het ontbreken van bebouwing op historische kaarten, geldt voor nederzettingsresten uit de late-middeleeuwen en de nieuwe tijd, een lage verwachting. Voor resten van paden en (perceels)afscheidingsen geldt een middelhoge verwachting.

Door de Maas verspoelde en her-afgezette resten zullen uit losse vondsten bestaan die niet door middel van archeologisch prospectie-onderzoek op te sporen zijn. Ook resten van paden en perceelsafscheidingsen uit de late-middeleeuwen en de nieuwe tijd zullen uit nauwelijks door middel van archeologisch prospectie-onderzoek op te sporen zijn. Het wetenschappelijk belang van dergelijke vondsten is bovendien erg gering. Bovendien is de kans groot dat dergelijke, oppervlakkig gelegen resten, tijdens de inrichting van het terrein (voorafgaande aan de ophoging aan het einde van de twintigste eeuw) verloren zijn gegaan.

Omdat het plangebied reeds is opgehoogd en het terrein voorafgaande aan de geplande nieuwbouw verder zal worden opgehoogd, is de kans uiterst gering dat archeologische waarden zullen worden aangetast.

In verband met de aard van de verwachte archeologische resten (niet of nauwelijks door middel van prospectie-onderzoek op te sporen) en de aard van de geplande werkzaamheden (ophoging en geen diepe graafwerkzaamheden) geven de resultaten van het bureauonderzoek geen aanleiding tot het adviseren van archeologisch vervolgonderzoek. Niettemin geldt in alle In alle gevallen dat indien archeologische materialen en/of sporen aangetroffen worden, deze gemeld dienen te worden bij de gemeente Roermond, conform Monumentenwet 1988, laatste wijziging van 1 september 2007, paragraaf 7, artikel 53 en verder.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

- Opdrachtgever: DHV, Horsterweg 18a, 6199 AC Maastricht Airport
- Geplande ingrepen: Uitgebreide nieuwbouw, zie figuur 2
- Archis onderzoeksmelding (OM nummer): 46784
- Opgesteld conform KNA 3.2
- Bevoegd gezag: Gemeente Roermond
- Bewaarplaats vondsten: Provincie Limburg
- Bewaarplaats documentatie: Provincie Limburg

1.2 Locatiegegevens:

- Provincie: Limburg
- Gemeente: Roermond
- Plaats: Roermond
- Toponiem: Jazz City
- Globale ligging: Pal ten zuidoosten van de Schippershaven, ten noorden van het centrum van Roermond.
- Hoekcoördinaten plangebied:
 - o 196732 / 356773
 - o 196732 / 357299
 - o 197172 / 357299
 - o 197172 / 356773
- Oppervlakte plangebied: 10,21 ha
- Eigendom: Diverse eigenaren
- Grondgebruik: Bedrijventerrein
- Hoogteligging: ± 20 m +NAP
- Onderzoeksgebied bureauonderzoek: Cirkel met een straal van één kilometer rond het centrum van het plangebied

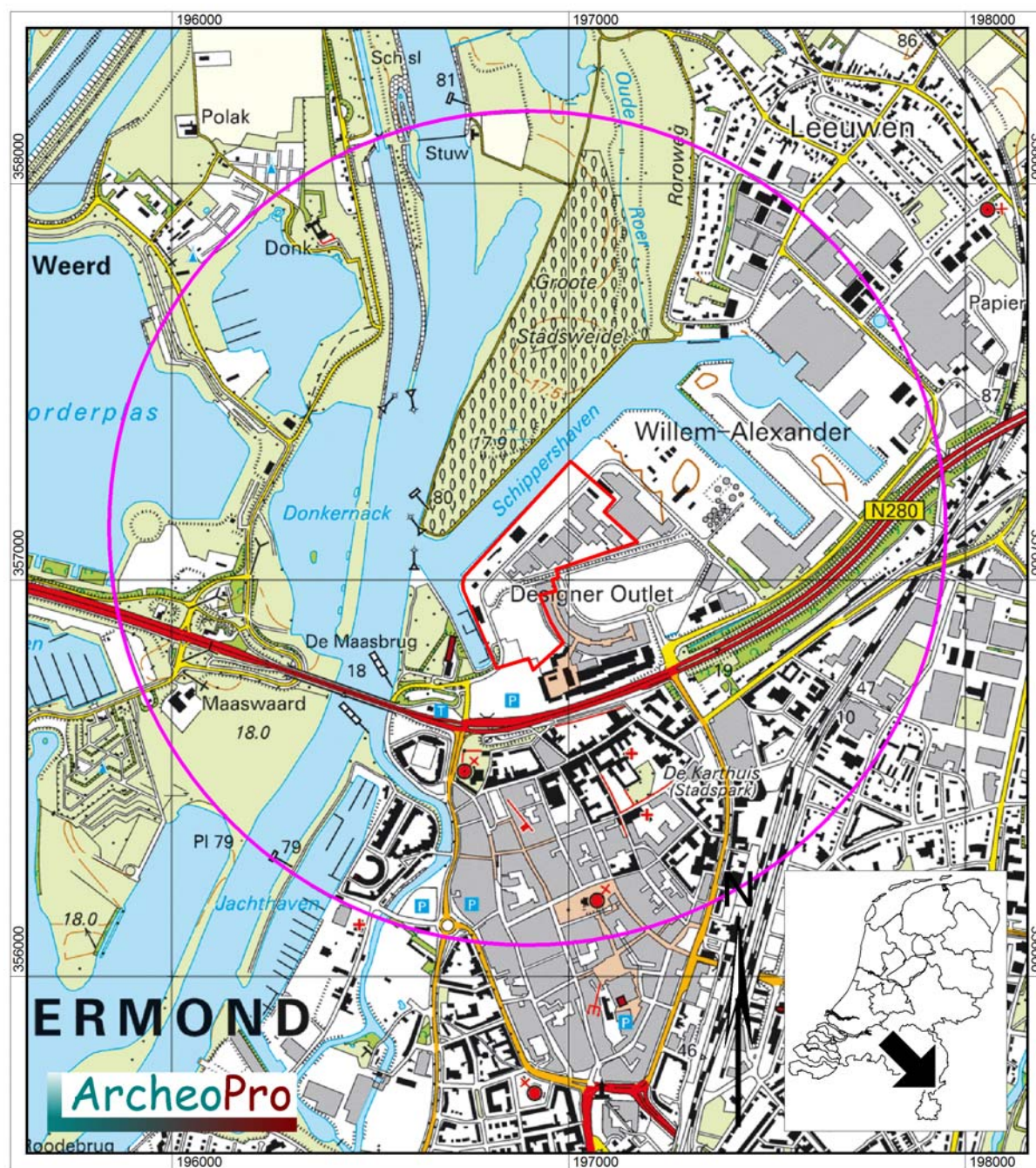
1.3 Onderzoek

In mei is door ArcheoPro een Bureauonderzoek, (IVO) uitgevoerd in Roermond voor het Jazz city-terrein, direct ten zuidoosten van de Schippershaven.

Het archeologisch onderzoek betrof een bureauonderzoek. Het bureauonderzoek heeft tot doel om op basis van beschikbare informatie te komen tot een gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel. Hiermee kan de vraagstelling beantwoord worden of binnen het plangebied archeologische waarden aanwezig (kunnen) zijn en of deze vervolgonderzoek en/of planaanpassing vereisen.

ArcheoPro voert haar onderzoeken uit conform de hiervoor vastgelegde normen en richtlijnen en is door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) vergunning verleend tot het verrichten van bepaalde archeologische werkzaamheden in het kader van het doen van opgravingen, bestaande uit prospectie door middel van booronderzoek.

Het onderzoek is uitgevoerd door drs. R.P. Exaltus (senior-archeoloog) en ing. P.J. Orbons (senior vakspecialist).

Figuur 1: De ligging van het plangebied (rood omlijnd) met daaromheen de cirkel die de buitengrens van het onderzoeksgebied aangeeft.

Figuur 2 toont een uitsnede uit het architectenplan. Hierin is in licht rood de toekomstige bebouwing aangegeven. De huidige bebouwing zal worden gesloopt.

Figuur 2: Geplande nieuwbouw binnen het plangebied met in rood het plangebied

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode en bronnen

Tijdens het bureauonderzoek wordt door de bestudering van beschikbare bronnen, kennis vergaard omtrent de bodem en geologie van het onderzoeksgebied en de hierin bekende en te verwachten archeologische waarden.

Aan de hand van de resultaten van het bureauonderzoek kan de beste aanpak voor het veldonderzoek worden bepaald.

Hierbij zijn de volgende bronnen geraadpleegd (voor bronvermelding; zie ook literatuurlijst, dit geldt ook voor de kaarten die in de tekst opgenomen zijn):

- Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)
- Archeologische MonumentenKaart (AMK)
- ARCHEologisch Informatie Systeem (ARCHIS)
- Atlas van topografische kaarten Nederland 1955-1965, 1:50.000
- Bodemkaart 1:50.000
- Gemeente Roermond, Archeologische beleidskaart
- Landschappen van Maas en Peel, J. Renes, 1999
- Geomorfologische kaart 1:50.000
- Geologische kaart 1:50.000
- Grote historische atlas van Nederland 1:50.000 1838-1857 (Deel Zuid)
- Grote historische topografische atlas van Nederland, provincie Limburg 1:25.000 1894-1926
- Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW)
- Kadastrale minuutplan met aanwijzende tafels, 1830
- Tranchotkaart 1805

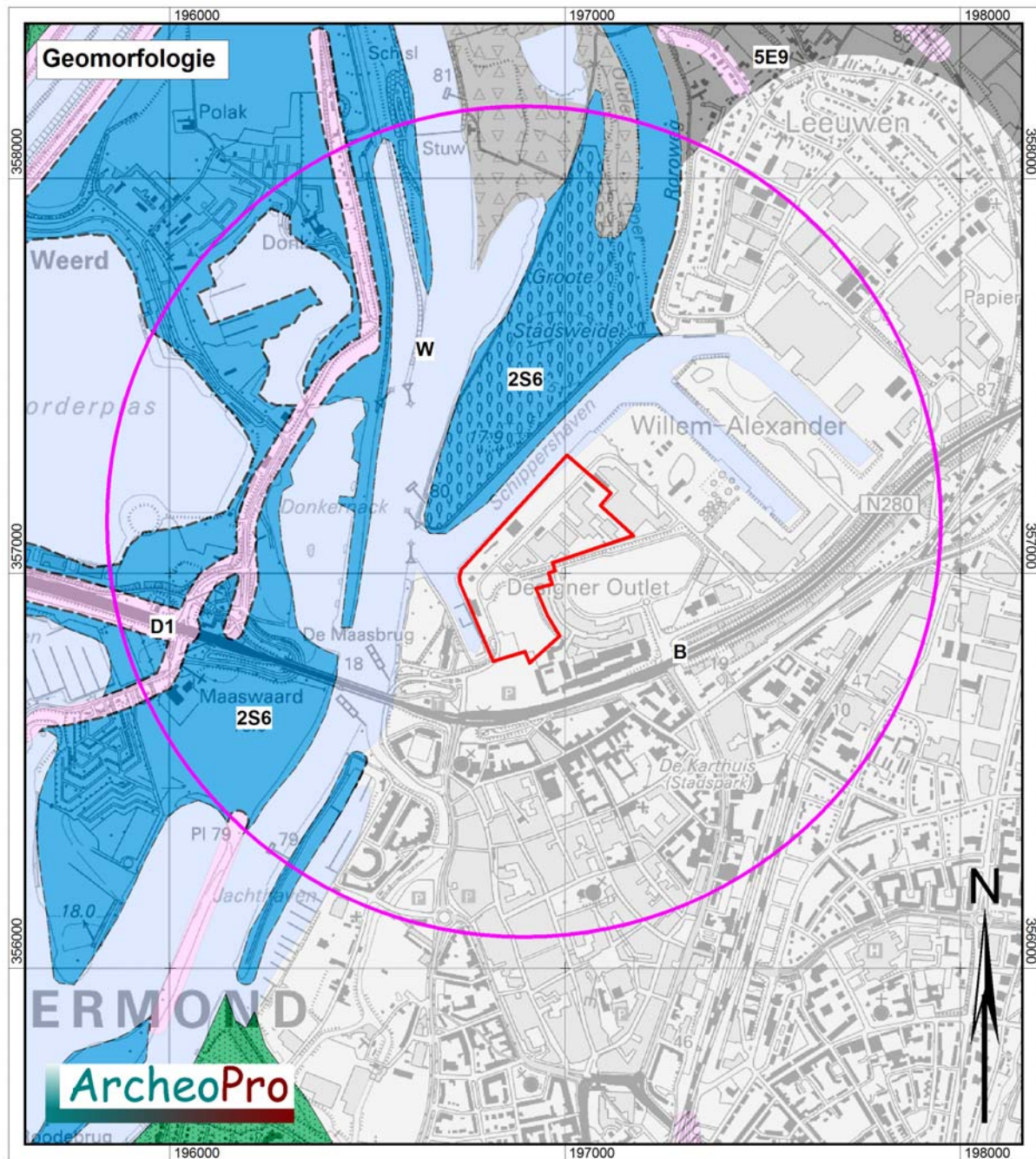
Figuur 3: Luchtfoto met daarop rood omlijnd het plangebied.

2.2 Geo(morfo)logie, aardkunde en bodem

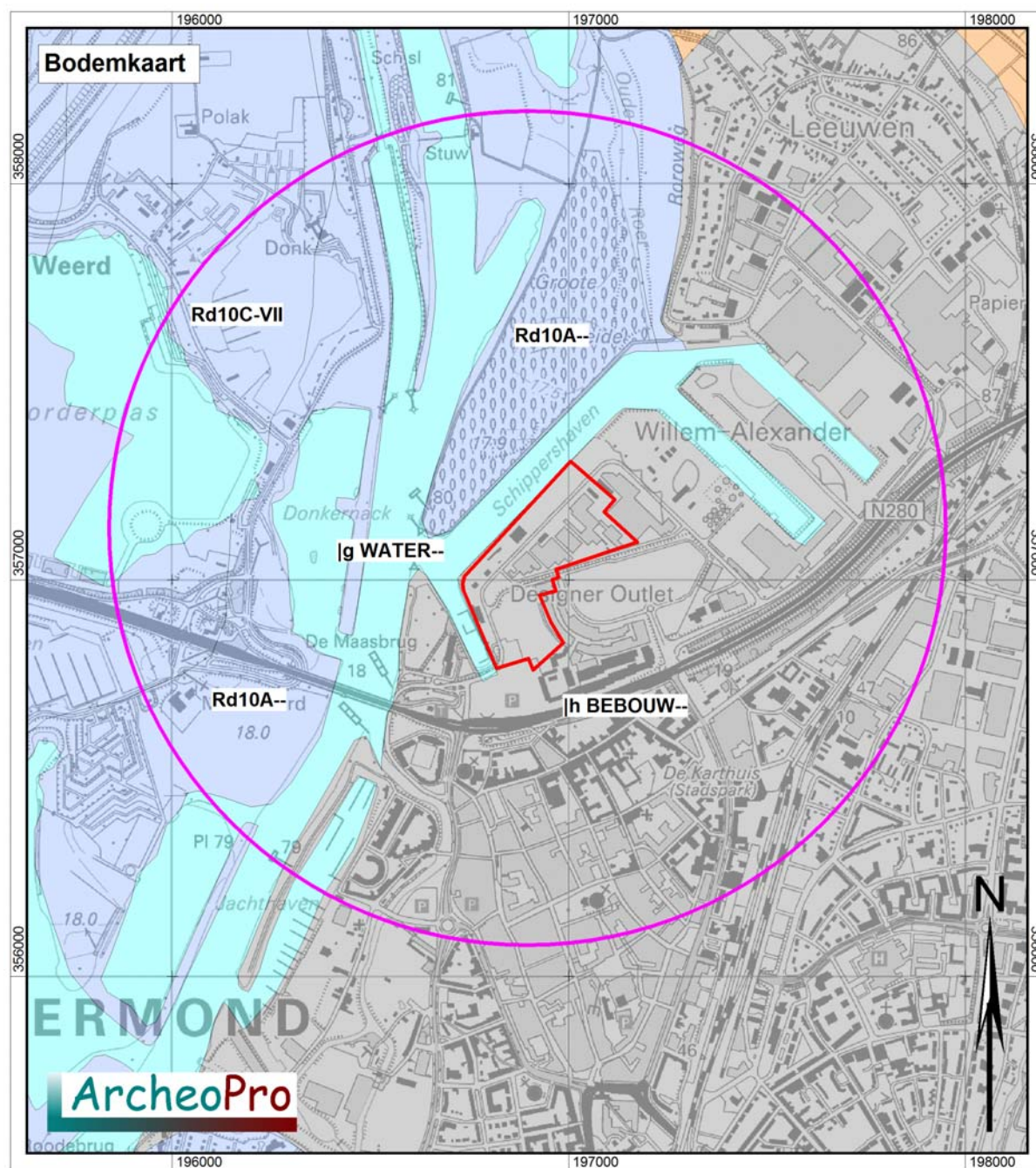
Het plangebied ligt in het deel van het Maasdal waar de Roer en de Maas samenkomen. Het Noordlimburgse Maasdal bij Roermond is een terrassenlandschap. Dit landschap is ontstaan gedurende de verschillende koude en warme perioden van het Kwartair. Tijdens koude perioden had de Maas een vlechtend karakter met een brede riviervlakte en een opeenhoping van sedimenten. Gedurende de overgang van een koude naar een warme periode sneed de rivier zich in het rivierterras in. Daarna ging de Maas meanderen, waarbij de rivier zich concentreerde in één geul en er verschillende sedimenten in de bedding, op de oever en in de naastgelegen komgronden werden afgezet. De oudste terrassen liggen hoog, de jongere lager. De rivierafzettingen behoren tot de formaties van Beegden en Kreftenheye; de dekzanden behoren tot de formatie van Boxtel (laagpakket van Wierden). Het plangebied maakt deel uit van het laaggelegen, jongste terras. Ondanks de latere ophoging van het gebied, is de lage ligging duidelijk herkenbaar op de uitsnede uit het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN; figuur 6).

Hoewel het plangebied in verband met de aanwezige bebouwing, geomorfologisch niet is gekarteerd, valt uit de aangrenzende eenheden af te leiden dat het plangebied in een relatief laaggelegen rivierdalbodembodem ligt (figuur 4, legenda-eenheid 2S6). De Maasafzettingen liggen hier direct op maaiveldniveau en bestaan uit grof grind en uiterst grof tot matig grof (grindhoudend) zand. Deze afzettingen zijn gevormd door een meanderend en verwilderd riviersysteem.

Binnen het rivierdal bestaan de bodems uit ooivaaggronden. Dit zijn relatief goed ontwaterde jonge bodems waarin de sporen van bodemvorming hoofdzakelijk bestaan uit relatief diep voorkomende roest-verschijnselen.

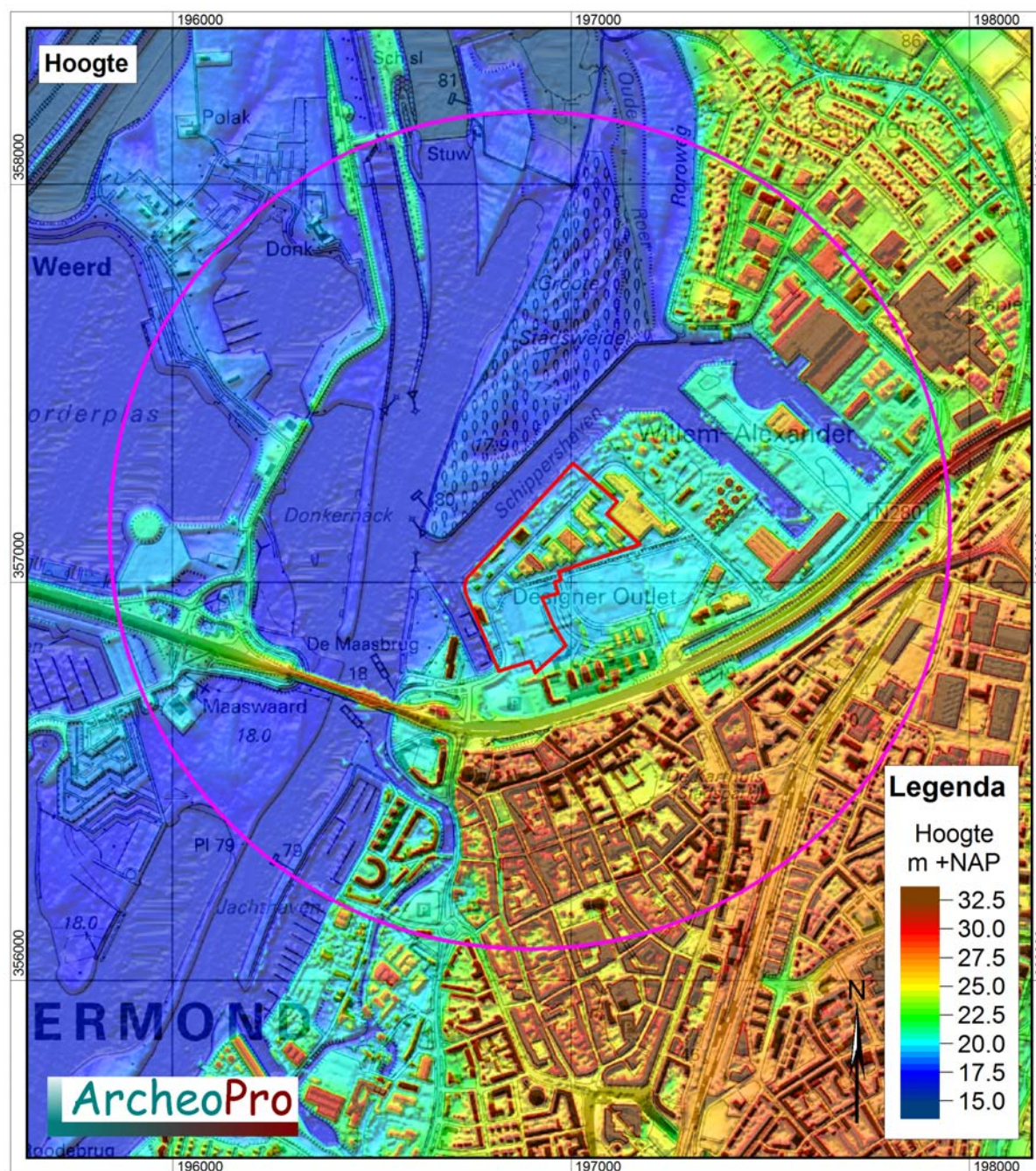
Figuur 4: Uitsnede uit de geomorfologische kaart met daarin rood omlijnd het plangebied met daaromheen de cirkel die de buitengrens van het onderzoeksgebied aangeeft.

Legenda bodemkaart

Vlak- en duinvaaggronden	Vaaggronden	Fluviatieve afzettingen, pre laat-pleistoceen
Laar- veldpodzolgronden	Kleigronden	Kleefarde of vuursteeneluvium
Moerige eer- en podzolgronden	Ondiepe kleigronden, potklei	Mariene afzettingen, pre-pleistoceen
Vlak- en duinvaaggronden, gooreerdgronder	Vaaggronden	Oude bewoningsplaatsen
Enkeerd/tuineerd gronden	Gors-, sliksaaggronden	Bebouwing, dijken en bovenlandstrook, opgehoogd of afgegraven
Brikgronden	Poldervaaggronden	Water, moeras
Leek-/woudeerdgronden	Vlaakvaaggronden	
	Veen, petgaten, kreekbeddingen, beekdalgronden, duin- en kweldergronden, stuifzand	

Figuur 5: Uitsnede uit de bodemkaart met daarin rood omlijnd het plangebied met daaromheen de cirkel die de buitengrens van het onderzoeksgebied aangeeft. Voor uitleg van de codes, zie hoofdstuk 2.2

Figuur 6: Uitsnede uit het Actueel Hoogtebestand Nederland met daarin rood omlijnd het plangebied met daaromheen de cirkel die de buitengrens van het onderzoeksgebied aangeeft.

2.3 Archeologie

Op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW 3.0) en op de gemeentelijke verwachtingskaart, is voor het plangebied geen archeologische verwachting aangegeven. Op beide kaarten is echter uit de aangrenzende eenheden af te leiden dat voor het plangebied een lage archeologische verwachting zal gelden. Vrijwel alle bekende archeologische vindplaatsen op de oostoever van de Maas liggen binnen het onderzoek in de historische kern van Roermond. Deze zijn nauwelijks relevant voor het plangebied en worden daarom hier niet nader besproken. Voor de archeologische verwachting binnen het plangebied, zijn met name de op de laaggelegen Maasterassen gedane vondsten van belang.

Binnen het plangebied is een Romeins bord aangetroffen. Het op hele kilometers afgeronde coördinaat geeft aan dat het hier een administratieve plaatsing betreft van een vondst waarvan de echte vindplaats onzeker is. Waarschijnlijk betreft het een riviervondst die tevoorschijn is gekomen bij het uitgraven van de Schippershaven.

De waarneming 30507 betreft een ruim een halve kilometer ten zuidwesten van het plangebied aangetroffen draadfibula met in doorsnede driehoekige beugel. Het betreft een vondst die is gedaan in van elders aangevoerd Maasgrind.

De waarnemingen 27783 en 30770 liggen ten westen van de Maas en betreffen baggervondsten van achtereenvolgens. Het betreft tijdens baggerwerkzaamheden aangetroffen, koperen ketels uit de Romeinse tijd.

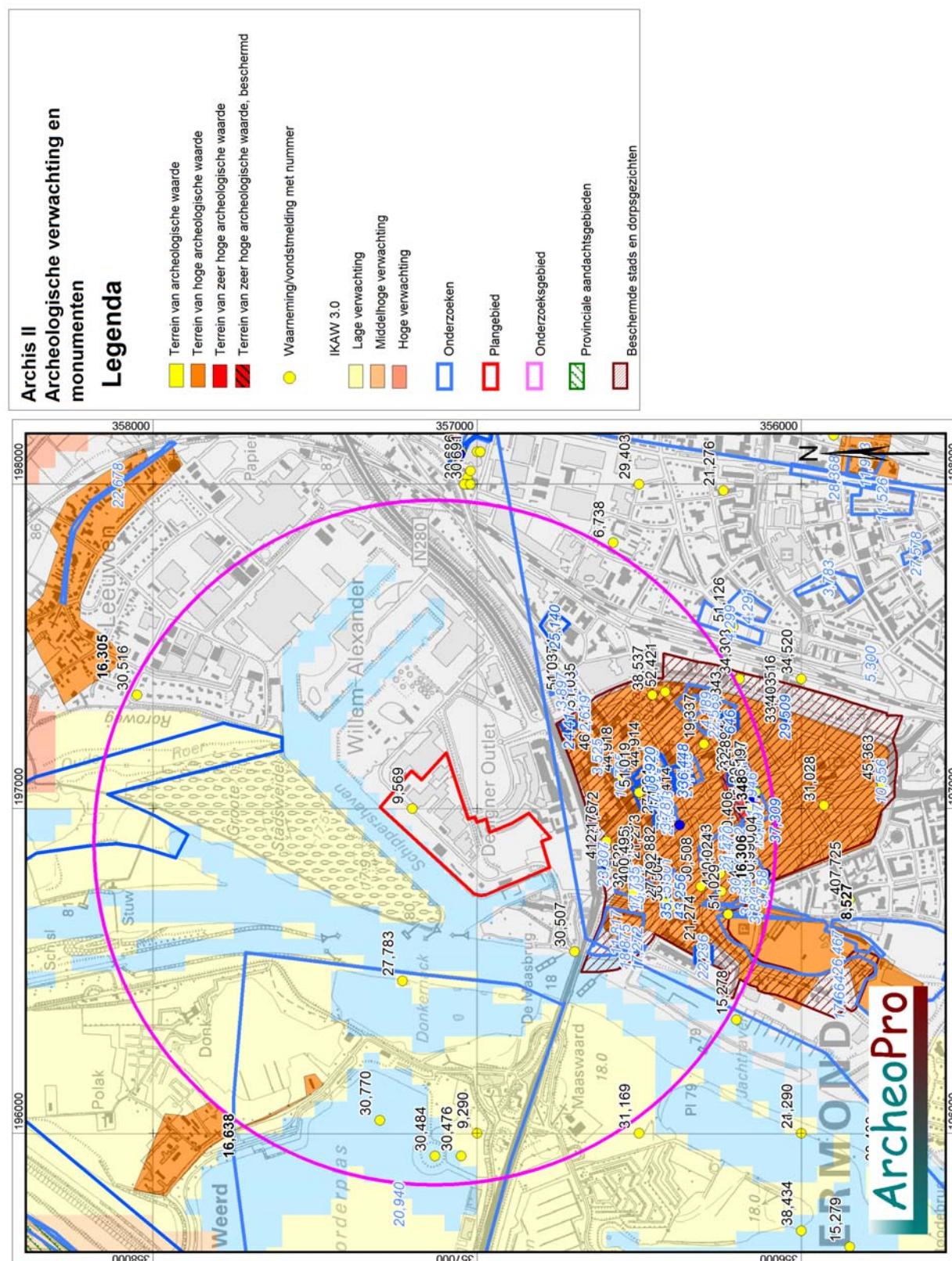
De waarneming 9290 betreft een administratief geplaatste baggervondst van een in Archis niet nader omschreven bronzen object dat wordt gedateerd in de periode Bronstijd midden B tot Bronstijd laat.

Tegen de westrand van het onderzoeksgebied ligt de waarneming 30484 die de vondst betreft van een fragment van een zuilbasis dat onderdeel heeft uitgemaakt van een Romeinse cultusplaats. Tevens is een fragment van een vorstpan uit de Romeinse tijd aangetroffen. Het betreft in beide gevallen, baggervondsten.

Eveneens tegen de westrand van het onderzoeksgebied ligt de waarneming 30476 die bij baggerwerkzaamheden aangetroffen fragmenten betreft van gebouwresten van Nievelsteiner zandsteen en een deel van een altaar uit de Romeinse tijd dat was gewijd aan de godin Rura. Deze baggervondsten betreffen waarschijnlijk overblijfselen van een Gallo-Romeinse tempel met omgang, gelegen op een podium. Dit heiligdom heeft vermoedelijk bestaan in de onmiddellijke omgeving van de plaats waar de rivier de Roer, of althans de belangrijkste tak van deze rivier, in de Romeinse tijd uitmondde in de Maas.

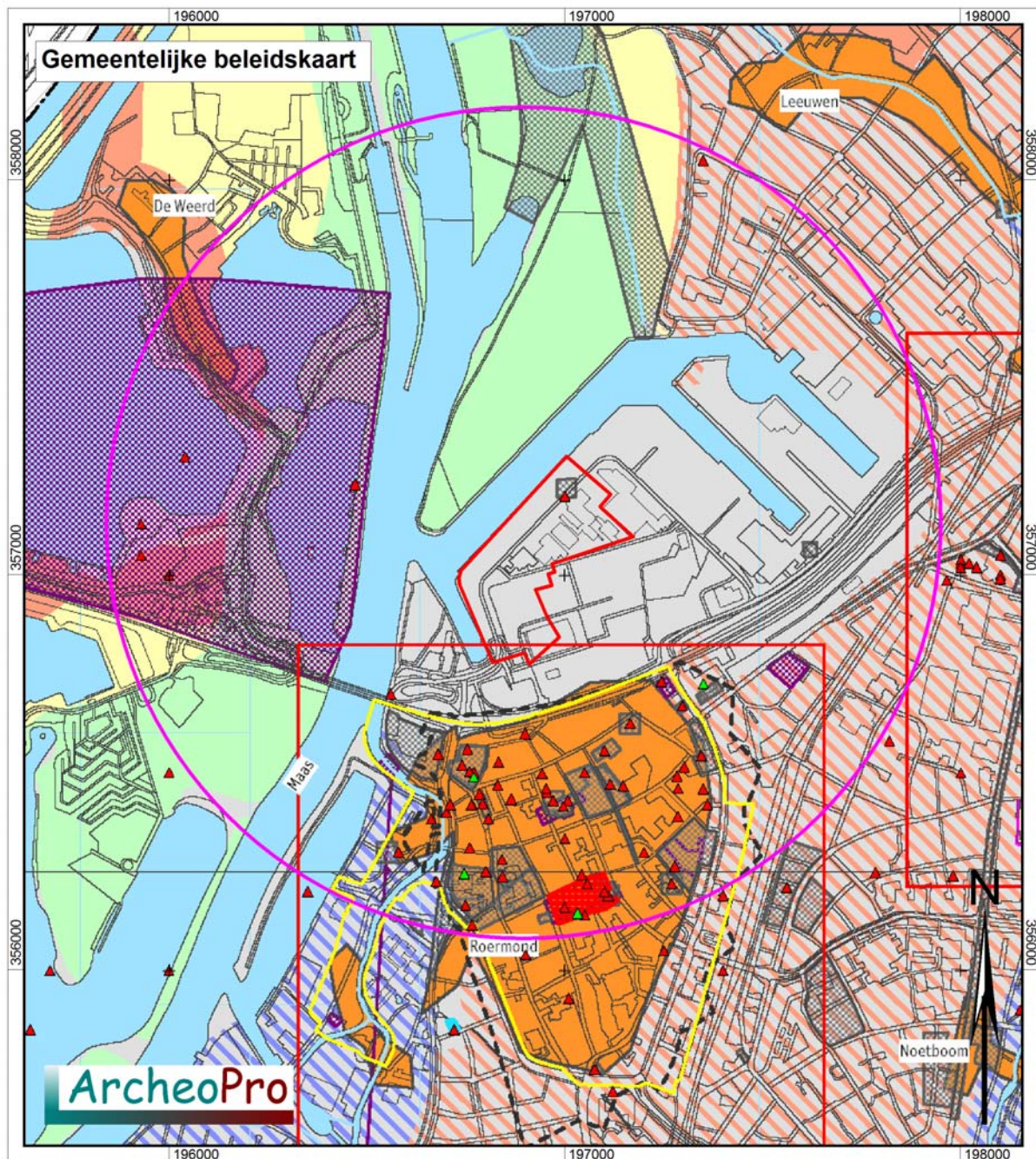
Tabel 1

Waarnemingen			
Nummer	Coördinaat	Periode	Vondsten
9569	197000/357200	Romeinse tijd	Gladwandig bord
30507:	196560/356700	Romeinse tijd	Draadfibula
27783:	196470/357230	Romeinse tijd	Koperen ketel
30770:	196040/357300	Romeinse tijd	Koperen ketel
9290:	196000/357000	Bronstijd	Onbekend
30484:	195930/357130	Romeinse tijd	Fragmenten van een zuilvoet en van een vorstpan
30476:	195930/357050	Romeinse tijd	Resten van een Gallo-Romeinse tempel

Figuur 7: Kaart met Archis-gegevens met daarop een cirkel met een straal van één kilometer rond het plangebied die de buitengrens van het onderzoeksgebied aangeeft.

De cultuurhistorische waardekaart van de gemeente Roermond toont met betrekking tot het plangebied geen archeologische verwachting in verband met de ophoging van het gebied. Voor aangrenzende delen van het Maasdal, geldt op deze kaart een lage verwachting.

Figuur 8: Uitsnede uit de gemeentelijke beleidskaart

2.4 Informatie amateurarcheologen

Aangezien het plangebied binnen de bebouwde kom ligt en al lange tijd afgedekt is, zijn er geen amateurs geraadpleegd.

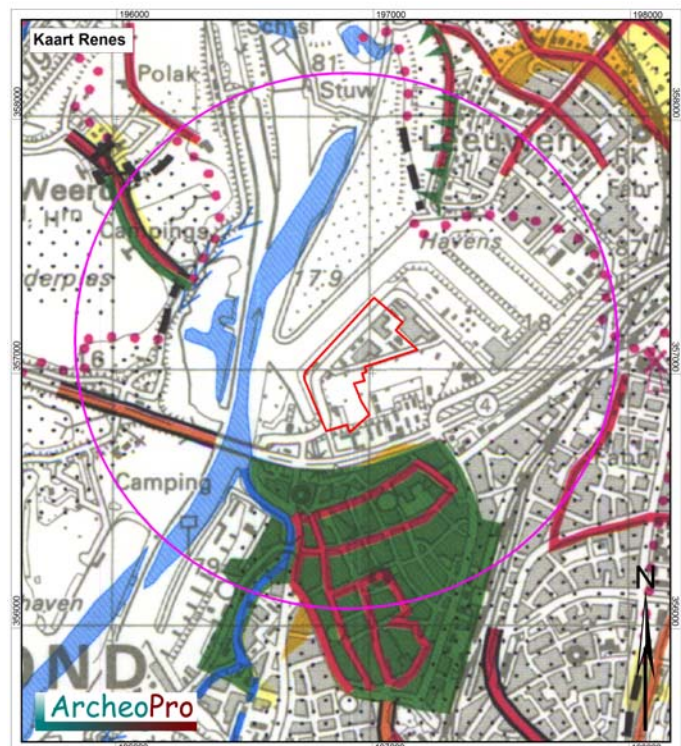
2.5 Historie

De Tranchotkaart (zie figuur 9) uit 1805 toont het langebied als *Koy wei*; een nat weilandgebied in een oude Maasbocht.

Figuur 9: Uitsnede uit de Tranchotkaart van 1805.

Volgens de kaart van Renes (zie figuur 10) bevat het plangebied geen historische landschapselementen.

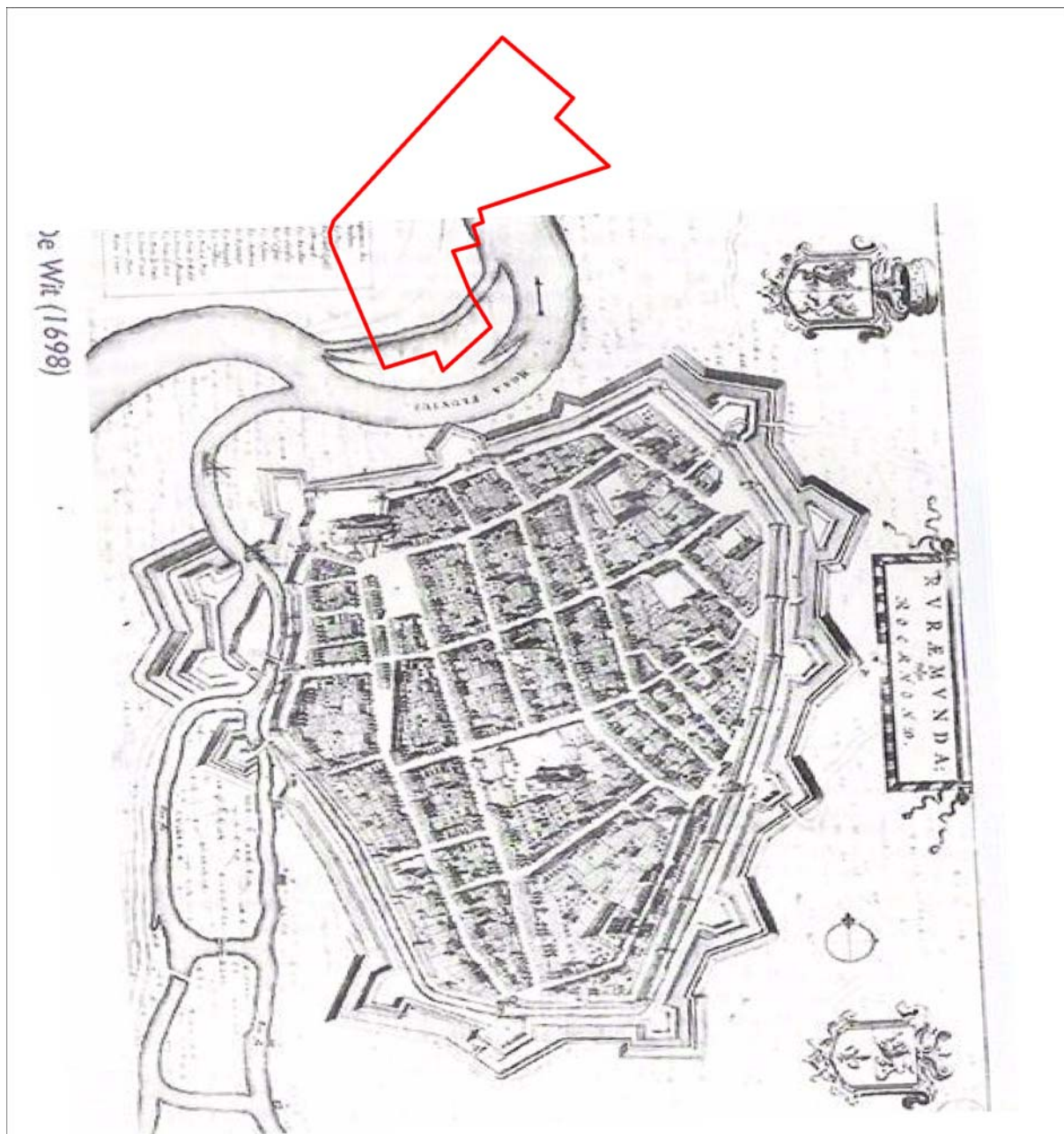
Figuur 10: Uitsnede uit de kaart met historische landschapselementen (naar Renes, 1999).

De kaart van Jacob van Deventer uit omstreeks 1560 toont dat het plangebied in de zestiende eeuw nog doorsneden werd door de Maas (zie figuur 11).

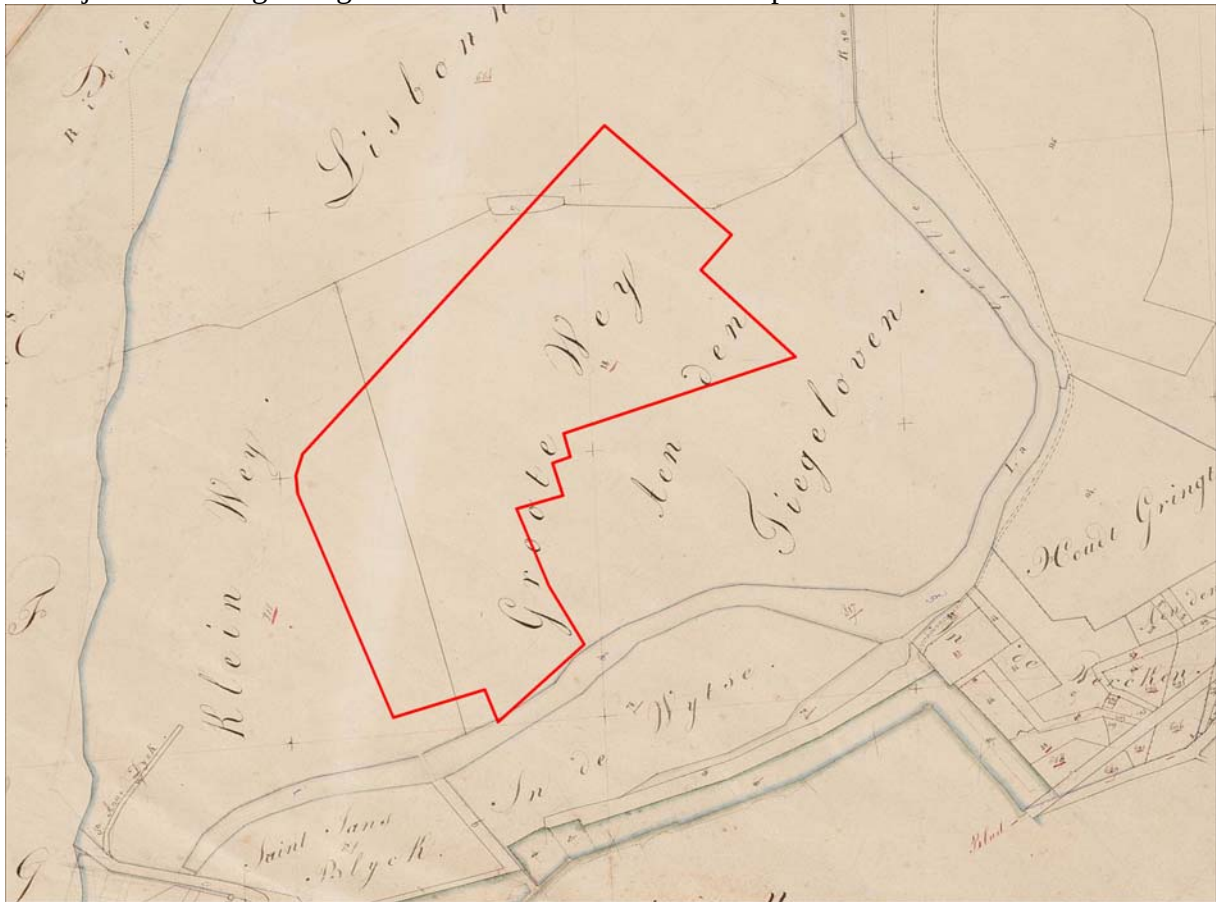
Figuur 11: Uitsnede uit de kaart van Jacob van Deventer uit 1550 met in rood het plangebied.

De kaart van de Wit uit 1698 (zie figuur 12) laat zien dat het plangebied ook in de zeventiende eeuw nog doorkruist werd door de Maas.

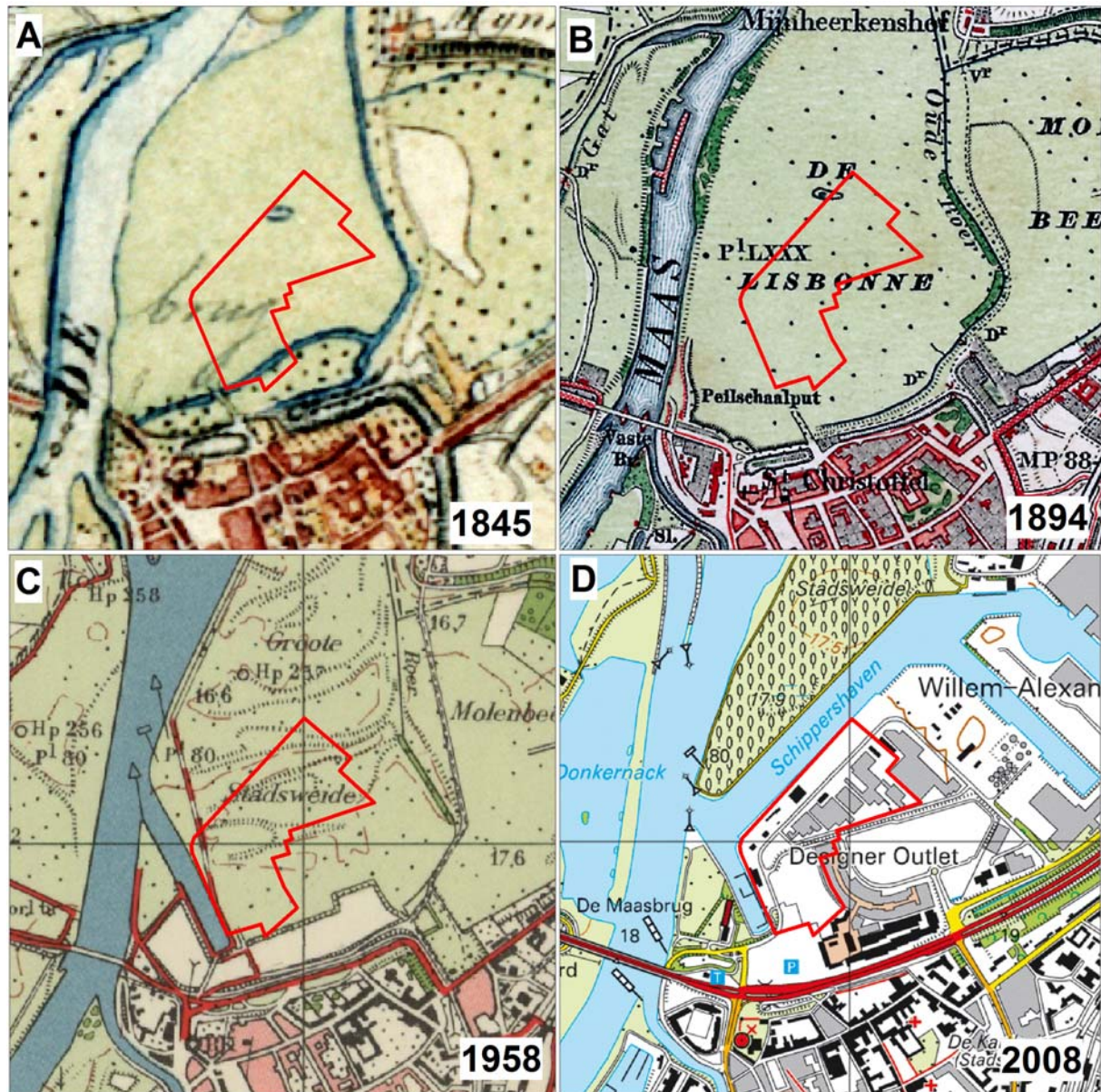
Figuur 12: Uitsnede uit kaart van De Wit uit 1698 met in rood het plangebied

De kadasterkaart uit 1832 (zie figuur 13) toont dat het plangebied destijds binnen een gebied lag dat destijds de “Kleine Wey” (perceel 818) en de “Groote Wey” (perceel 18) heette. De aanwijzende tafels geven geen nadere informatie over deze percelen.

Figuur 13: Uitsnede uit de kadasterkaart 1832 met in rood het plangebied.

Figuur 14 toont achtereenvolgens topografische kaarten van het onderzoeksgebied uit 1845, 1894, 1958 en 2008. Deze kaarten laten zien dat het plangebied tot in de tweede helft van de twintigste eeuw onderdeel uitmaakte van een uitgestrekte zone tussen de Maas en de Oude Roer die altijd in gebruik is geweest als weiland. Dit gebied heeft meerdere namen gehad zoals De Lisbonne en de Stadsweide. Aan het einde van de twintigste eeuw is pal ten noorden van het plangebied de Schipperhaven aangelegd. Het plangebied is opgehoogd en bebouwd met een *designers outlet*.

Figuur 14: Uitsneden uit de topografische kaarten uit achtereenvolgens: 1845, 1894, 1958 en 2008.

2.6 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

Specifieke ligging (locatie)

Het plangebied ligt binnen het stroomgebied van de Roer en de Maas ten noorden van de oorspronkelijke bebouwing van Roermond en heeft in historische tijden altijd een onbebouwd, nat weilandgebied gevormd. In de zeventiende eeuw werd het plangebied nog doorsneden door de Maas.

Verwachte perioden (datering)

Op basis van de bekende gegevens omtrent archeologische waarden in het gebied en de landschappelijke ligging in het stroomdal van Roer en Maas, moet worden geconcludeerd dat voor het plangebied een lage archeologische verwachting geldt voor nederzittingsresten uit het laat-paleolithicum, het mesolithicum, het neolithicum, de bronstijd, de ijzertijd, de Romeinse tijd en de vroege middeleeuwen. Indien dergelijke resten al ooit aanwezig zijn geweest, zullen deze door de Maas zijn verspoeld. In de in de nabij van het plangebied gelegen delen van het stroomgebied van de Maas zijn vooral verspoelde en her-afgezette resten uit de Romeinse tijd zijn aangetroffen. Voor dergelijke resten geldt derhalve een middelhoge verwachting.

Gezien de lage ligging, het ontbreken van bebouwing op historische kaarten en de doorsnijding door de Maas tot in de zeventiende eeuw, geldt voor nederzittingsresten uit de late-middeleeuwen en de nieuwe tijd, wederom een lage verwachting. Wel kunnen uit deze periode resten aanwezig zijn van paden en (perceels)afscheidings. Hiervoor geldt derhalve een middelhoge verwachting

Complextypen

Door de ligging van het plangebied in het stroomdal van Roer en Maas hoeven binnen het plangebied geen resten van nederzettingen (meer) verwacht te worden. Archeologische vondsten zullen bestaan uit verspoelde resten uit de met name de Romeinse tijd of uit resten van paden en perceelsscheidingen uit de late middeleeuwen en de nieuwe tijd.

Uiterlijke kenmerken

Door de Maas verspoelde en her-afgezette resten zullen uit losse vondsten bestaan die niet door middel van archeologisch prospectie-onderzoek op te sporen zijn.

Resten van paden en perceelsafscheidings uit de late-middeleeuwen en de nieuwe tijd zullen uit paalrestanten en zeer vage grondsporen bestaan die eveneens nauwelijks door middel van archeologisch prospectie-onderzoek op te sporen zijn. Het wetenschappelijk belang van dergelijke vondsten is bovendien erg gering.

Mogelijke verstoringen

Tot tenminste de zeventiende eeuw heeft het gebied blootgesteld gestaan aan erosie door de Maas. Voorafgaande aan de ophoging van het terrein kunnen inrichtingswerkzaamheden gemakkelijk tot verstoring van oppervlakkig gelegen archeologische resten hebben geleid. Dergelijke werkzaamheden zullen met name een verstrend effect hebben gehad op eventueel aanwezige resten van paden en perceelsafscheidings uit de late-middeleeuwen en de nieuwe tijd.

3 Conclusies en aanbevelingen (beleidsadvies)

Volgens het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel geldt voor het plangebied een lage archeologische verwachting voor nederzettingsresten uit alle perioden. Indien dergelijke resten al ooit aanwezig zijn geweest, zullen deze door de Maas zijn verspoeld. Het plangebied heeft tot tenminste de zeventiende eeuw blootgesteld gestaan aan erosie door de Maas. Gezien de talrijke uit deze periode daterende baggervondsten in de omgeving van het plangebied, geldt een middelhoge verwachting voor verspoelde en her-afgezette resten uit de Romeinse tijd. Dergelijke resten zijn in de omgeving van het plangebied op verschillende locaties aangetroffen tijdens baggerwerkzaamheden. Gezien de lage ligging en het ontbreken van bebouwing op historische kaarten, geldt voor nederzettingsresten uit de late-middeleeuwen en de nieuwe tijd, een lage verwachting. Voor resten van paden en (perceels)afscheidingsen geldt een middelhoge verwachting.

Door de Maas verspoelde en her-afgezette resten zullen uit losse vondsten bestaan die niet door middel van archeologisch prospectie-onderzoek op te sporen zijn. Ook resten van paden en perceelsafscheidingsen uit de late-middeleeuwen en de nieuwe tijd zullen uit nauwelijks door middel van archeologisch prospectie-onderzoek op te sporen zijn. Het wetenschappelijk belang van dergelijke vondsten is bovendien erg gering. Bovendien is de kans groot dat dergelijke, oppervlakkig gelegen resten, tijdens de inrichting van het terrein (voorafgaande aan de ophoging aan het einde van de twintigste eeuw) verloren zijn gegaan.

Omdat het plangebied reeds opgehoogd en het terrein voorafgaande aan de geplande nieuwbouw verder zal worden opgehoogd, is de kans uiterst gering dat archeologische waarden zullen worden aangetast.

In verband met de aard van de verwachte archeologische resten (niet of nauwelijks door middel van prospectie-onderzoek op te sporen) en de aard van de geplande werkzaamheden (ophoging en geen diepe graafwerkzaamheden) geven de resultaten van het bureauonderzoek geen aanleiding tot het adviseren van archeologisch vervolgonderzoek. Niettemin geldt in alle In alle gevallen dat indien archeologische materialen en/of sporen aangetroffen worden, deze gemeld dienen te worden bij de gemeente Roermond, conform Monumentenwet 1988, laatste wijziging van 1 september 2007, paragraaf 7, artikel 53 en verder.

Verklarende woordenlijst:

BP: Before Present (present = 1950)

GPS: Global Positioning System

IVO: Inventariserend VeldOnderzoek

NAP: Normaal Amsterdams Peil.

RCE: Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed

SIKB: Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer

Archeologische tijdschaal

Periode	Datering	
Midden- en Laat Paleolithicum (oude steentijd)	250.000	- 9000
Mesolithicum (midden steentijd)	9000	- 4500
Neolithicum (nieuwe steentijd)	4500	- 2000
Bronstijd	2000	- 800
IJzertijd	800	- 12 v. chr.
Romeinse tijd	12 v chr.	- 500 n. chr.
Vroege middeleeuwen	500	- 1000
Volle middeleeuwen	1000	- 1250
Late middeleeuwen	1250	- 1500
Nieuwe tijd	1500	- heden

Bronnen

Grote historische Provincie Atlas van Nederland; deel 4 Zuid-Nederland 1838-1857 1:50.000.
Topografische dienst Wolters Noordhoff Groningen 1990

Grote historische topografische Provincie Atlas Limburg; 1894-1926 1:25.000. Nieuwland
Tilburg 2006

Grote topografische atlas van Nederland 1:50.000 Deel 4 Zuid-Nederland. Topografische
dienst. Wolters Noordhoff Groningen 1997

Kadaster Topografische Dienst, Top25Raster, Top10Vector, GBKN kaarten, Emmen 2008

Luchtfoto, <http://maps.google.nl>

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, IKAW 2 (Indicatieve kaart Archeologische Waarden),
Amersfoort.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, AMK (Archeologische monumentenkaart),
Amersfoort.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, ARCHIS II (Archeologisch Informatie Systeem),
<http://archis2.archis.nl/>

Rijkswaterstaat, Servicedesk Data, AHN (Actueel Hoogtebestand Nederland), Delft.

Stichting voor Bodemkartering, Bodemkaart van Nederland 1:50.000. Wageningen, 1968.

Stichting voor Bodemkartering: Geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000, Staring Centrum, Wageningen, 1989

Stichting voor Bodemkartering, Geologische kaart van Nederland 1:50.000. Wageningen, 1968.

Tranchot en v. Muffling, Kartenaufnahme der Rheinlande 1803-1820

Twaalf provinciën 2007. Atlas van topografische kaarten. Nederland 1955-1965. Uitgeverij twaalf provinciën. Landsmeer.

Literatuur

Cate, J. A. M. ten. A. F. van Holst, H. Kleijer en J. Stolp, 1995. Handleiding bodemgeografisch onderzoek; richtlijnen en voorschriften. Deel A: Bodem. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Technisch Document 19A.

Es. Van W.A., Sarfatij, H. & P.J. Woltering (red.) 1988. Archeologie in Nederland; De rijkdom van het bodemarchief. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek. Amersfoort.

Kuiper, M. 2006/2007. Atlas van topografische kaarten Nederland, 1955-1965. Uitgeverij 12 Provinciën, Landsmeer.

Leidraad inventariserend veldonderzoek; Deel: karterend booronderzoek (SIKB, 2006)

Renes, J. De geschiedenis van het Zuidlimburgse cultuurlandschap, Maastricht, 1988

**ArcheoPro Archeologisch rapport
Nr 11048**

**Jazz City, Roermond
Gemeente Roermond
Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O);
Bureauonderzoek, oppervlaktekartering en karterend
booronderzoek**

Joep Orbons

November 2012

ArcheoPro

ArcheoPro Archeologisch rapport Nr 11048

Jazz City, Roermond Gemeente Roermond Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O); Bureauonderzoek, oppervlaktekartering en karterend booronderzoek

Colofon

Opdrachtgever: Royal Haskoning DHV, Horsterweg 18a, 6199 AC Maastricht Airport
Status: versie 10-11-2012

Projectcode : 11-066
Bestandsnaam : ArcheoPro, Jazz City, Roermond, 2011 11 10
Opgesteld conform KNA 3.2
Archis onderzoeksmelding (OM nummer): 46784
Bevoegd gezag: Gemeente Roermond
Opslagplaats documentatie: Provincie Limburg

Auteur: Joep Orbons
Projectleider : Joep Orbons
Projectmedewerkers: Richard Exaltus, Joep Orbons
Onderaannemers: nvt
Autorisatie: Drs. R.P. Exaltus; senior-archeoloog

ISSN : 1569-7363

Uitgegeven door ArcheoPro
© Copyright 2012 ArcheoPro, Maastricht

ArcheoPro

Sint Jozefstraat 45
NL 6245 LL Eijsden
Nederland

Tel : 0(0 31) 43 3672586
Fax: 0(0 31) 43 3672585

Kamer van Koophandel Limburg: 14117581
e-mail: info@archeopro.nl
www.archeopro.nl

Inhoudsopgave:

Samenvatting.....	4
1 Inleiding	5
1.1 Algemeen	5
1.2 Locatiegegevens:.....	5
1.3 Onderzoek	5
2 Bureauonderzoek	8
2.1 Methode en bronnen	8
2.2 Geo(morfo)logie, aardkunde en bodem	9
2.3 Archeologie.....	13
2.4 Informatie amateurarcheologen	15
2.5 Historie.....	16
2.6 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel	21
3 Conclusies en aanbevelingen (beleidsadvies)	22
Verklarende woordenlijst.....	23
Archeologische tijdschaal	23
Bronnen.....	23
Literatuur.....	24

Samenvatting

In mei is door ArcheoPro een Bureauonderzoek, (IVO) uitgevoerd in Roermond voor het Jazz city-terrein, direct ten zuidoosten van de Schippershaven. In november 2012 is de vorm van het plangebied aangepast aan vernieuwde bouwplannen en is het onderzoek daarop bijgewerkt.

Het archeologisch onderzoek betrof een bureauonderzoek. Het bureauonderzoek heeft tot doel om op basis van beschikbare informatie te komen tot een gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel. Hiermee kan de vraagstelling beantwoord worden of binnen het plangebied archeologische waarden aanwezig (kunnen) zijn en of deze vervolgonderzoek en/of planaanpassing vereisen.

Volgens het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel geldt voor het plangebied een lage archeologische verwachting voor nederzittingsresten uit alle perioden. Indien dergelijke resten al ooit aanwezig zijn geweest, zullen deze door de Maas zijn verspoeld. Het plangebied heeft tot tenminste de zeventiende eeuw blootgesteld gestaan aan erosie door de Maas. Gezien de talrijke uit deze periode daterende baggervondsten in de omgeving van het plangebied, geldt een middelhoge verwachting voor verspoelde en her-afgezette resten uit de Romeinse tijd. Dergelijke resten zijn in de omgeving van het plangebied op verschillende locaties aangetroffen tijdens baggerwerkzaamheden. Gezien de lage ligging en het ontbreken van bebouwing op historische kaarten, geldt voor nederzittingsresten uit de late-middeleeuwen en de nieuwe tijd, een lage verwachting. Voor resten van paden en (perceels)afscheidingsen geldt een middelhoge verwachting.

Door de Maas verspoelde en her-afgezette resten zullen uit losse vondsten bestaan die niet door middel van archeologisch prospectie-onderzoek op te sporen zijn. Ook resten van paden en perceelsafscheidingsen uit de late-middeleeuwen en de nieuwe tijd zullen uit nauwelijks door middel van archeologisch prospectie-onderzoek op te sporen zijn. Het wetenschappelijk belang van dergelijke vondsten is bovendien erg gering. Bovendien is de kans groot dat dergelijke, oppervlakkig gelegen resten, tijdens de inrichting van het terrein (voorafgaande aan de ophoging aan het einde van de twintigste eeuw) verloren zijn gegaan.

Omdat het plangebied reeds is opgehoogd en het terrein voorafgaande aan de geplande nieuwbouw verder zal worden opgehoogd, is de kans uiterst gering dat archeologische waarden zullen worden aangetast.

In verband met de aard van de verwachte archeologische resten (niet of nauwelijks door middel van prospectie-onderzoek op te sporen) en de aard van de geplande werkzaamheden (ophoging en geen diepe graafwerkzaamheden) geven de resultaten van het bureauonderzoek geen aanleiding tot het adviseren van archeologisch vervolgonderzoek. Niettemin geldt in alle In alle gevallen dat indien archeologische materialen en/of sporen aangetroffen worden, deze gemeld dienen te worden bij de gemeente Roermond, conform Monumentenwet 1988, laatste wijziging van 1 september 2007, paragraaf 7, artikel 53 en verder.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

- Opdrachtgever: Royal Haskoning DHV, Horsterweg 18a, 6199 AC Maastricht Airport
- Geplande ingrepen: Uitgebreide nieuwbouw, zie figuur 2
- Archis onderzoeksmelding (OM nummer): 46784
- Opgesteld conform KNA 3.2
- Bevoegd gezag: Gemeente Roermond
- Bewaarplaats vondsten: Provincie Limburg
- Bewaarplaats documentatie: Provincie Limburg

1.2 Locatiegegevens:

- Provincie: Limburg
- Gemeente: Roermond
- Plaats: Roermond
- Toponiem: Jazz City
- Globale ligging: Pal ten zuidoosten van de Schippershaven, ten noorden van het centrum van Roermond.
- Hoekcoördinaten plangebied:
 - o 196732 / 356773
 - o 196732 / 357299
 - o 197172 / 357299
 - o 197172 / 356773
- Oppervlakte plangebied: 10,75 ha
- Eigendom: Diverse eigenaren
- Grondgebruik: Bedrijventerrein
- Hoogteligging: ± 20 m +NAP
- Onderzoeksgebied bureauonderzoek: Cirkel met een straal van één kilometer rond het centrum van het plangebied

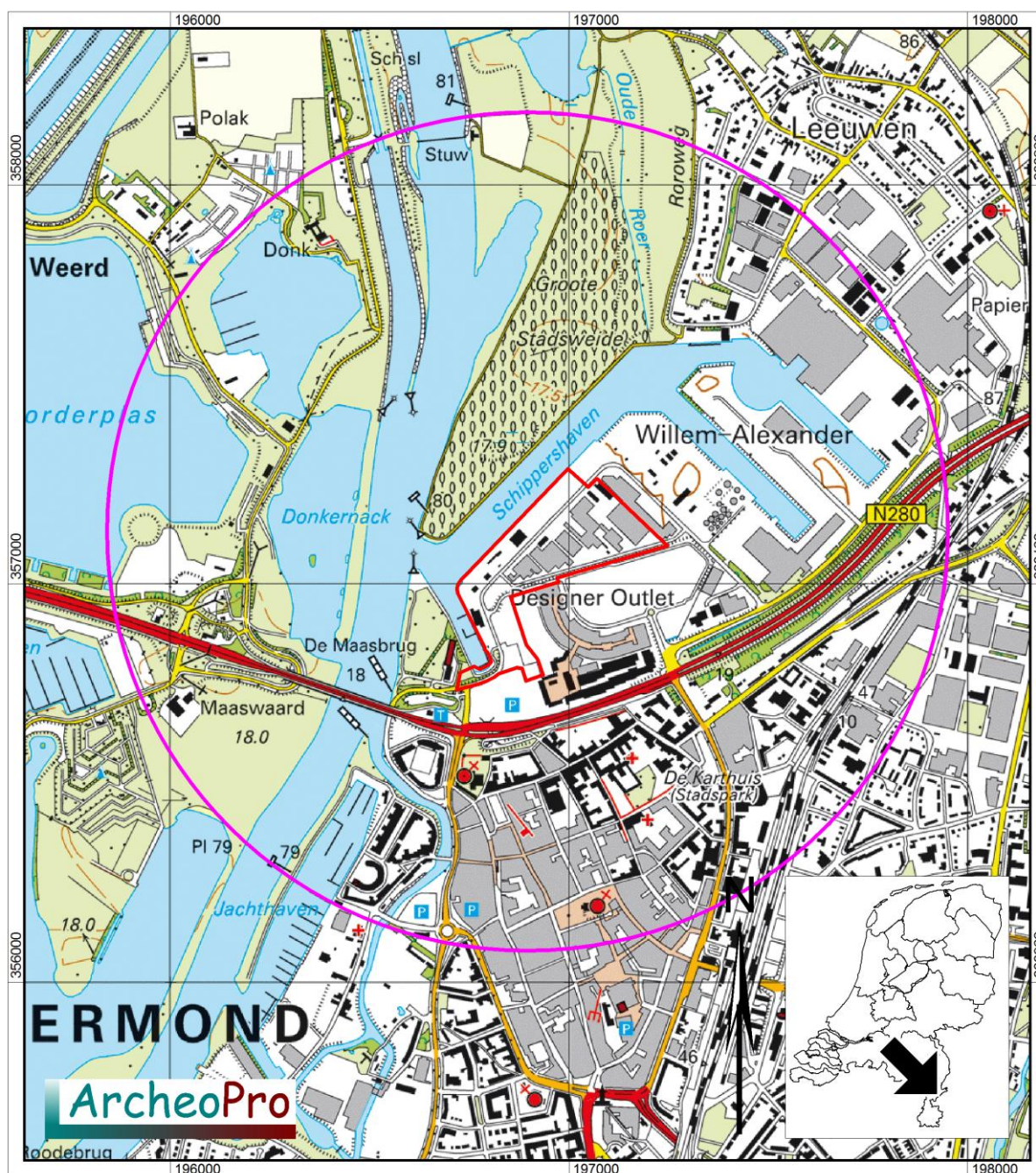
1.3 Onderzoek

In mei is door ArcheoPro een Bureauonderzoek, (IVO) uitgevoerd in Roermond voor het Jazz city-terrein, direct ten zuidoosten van de Schippershaven. In november 2012 is de vorm van het plangebied aangepast aan vernieuwde bouwplannen en is het onderzoek daarop bijgewerkt.

Het archeologisch onderzoek betrof een bureauonderzoek. Het bureauonderzoek heeft tot doel om op basis van beschikbare informatie te komen tot een gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel. Hiermee kan de vraagstelling beantwoord worden of binnen het plangebied archeologische waarden aanwezig (kunnen) zijn en of deze vervolgonderzoek en/of planaanpassing vereisen.

ArcheoPro voert haar onderzoeken uit conform de hiervoor vastgelegde normen en richtlijnen en is door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) vergunning verleend tot het verrichten van bepaalde archeologische werkzaamheden in het kader van het doen van opgravingen, bestaande uit prospectie door middel van booronderzoek.

Het onderzoek is uitgevoerd door drs. R.P. Exaltus (senior-archeoloog) en ing. P.J. Orbons (senior vakspecialist).

Figuur 1: De ligging van het plangebied (rood omlijnd) met daaromheen de cirkel die de buitengrens van het onderzoeksgebied aangeeft.

Figuur 2 toont een uitsnede uit het architectenplan. Hierin is in licht rood de toekomstige bebouwing aangegeven. De huidige bebouwing zal worden gesloopt.

Figuur 2: Geplande nieuwbouw binnen het plangebied met in rood het plangebied

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode en bronnen

Tijdens het bureauonderzoek wordt door de bestudering van beschikbare bronnen, kennis vergaard omtrent de bodem en geologie van het onderzoeksgebied en de hierin bekende en te verwachten archeologische waarden.

Aan de hand van de resultaten van het bureauonderzoek kan de beste aanpak voor het veldonderzoek worden bepaald.

Hierbij zijn de volgende bronnen geraadpleegd (voor bronvermelding; zie ook literatuurlijst, dit geldt ook voor de kaarten die in de tekst opgenomen zijn):

- Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)
- Archeologische MonumentenKaart (AMK)
- ARCHEologisch Informatie Systeem (ARCHIS)
- Atlas van topografische kaarten Nederland 1955-1965, 1:50.000
- Bodemkaart 1:50.000
- Gemeente Roermond, Archeologische beleidskaart
- Landschappen van Maas en Peel, J. Renes, 1999
- Geomorfologische kaart 1:50.000
- Geologische kaart 1:50.000
- Grote historische atlas van Nederland 1:50.000 1838-1857 (Deel Zuid)
- Grote historische topografische atlas van Nederland, provincie Limburg 1:25.000 1894-1926
- Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW)
- Kadastrale minuutplan met aanwijzende tafels, 1830
- Tranchotkaart 1805

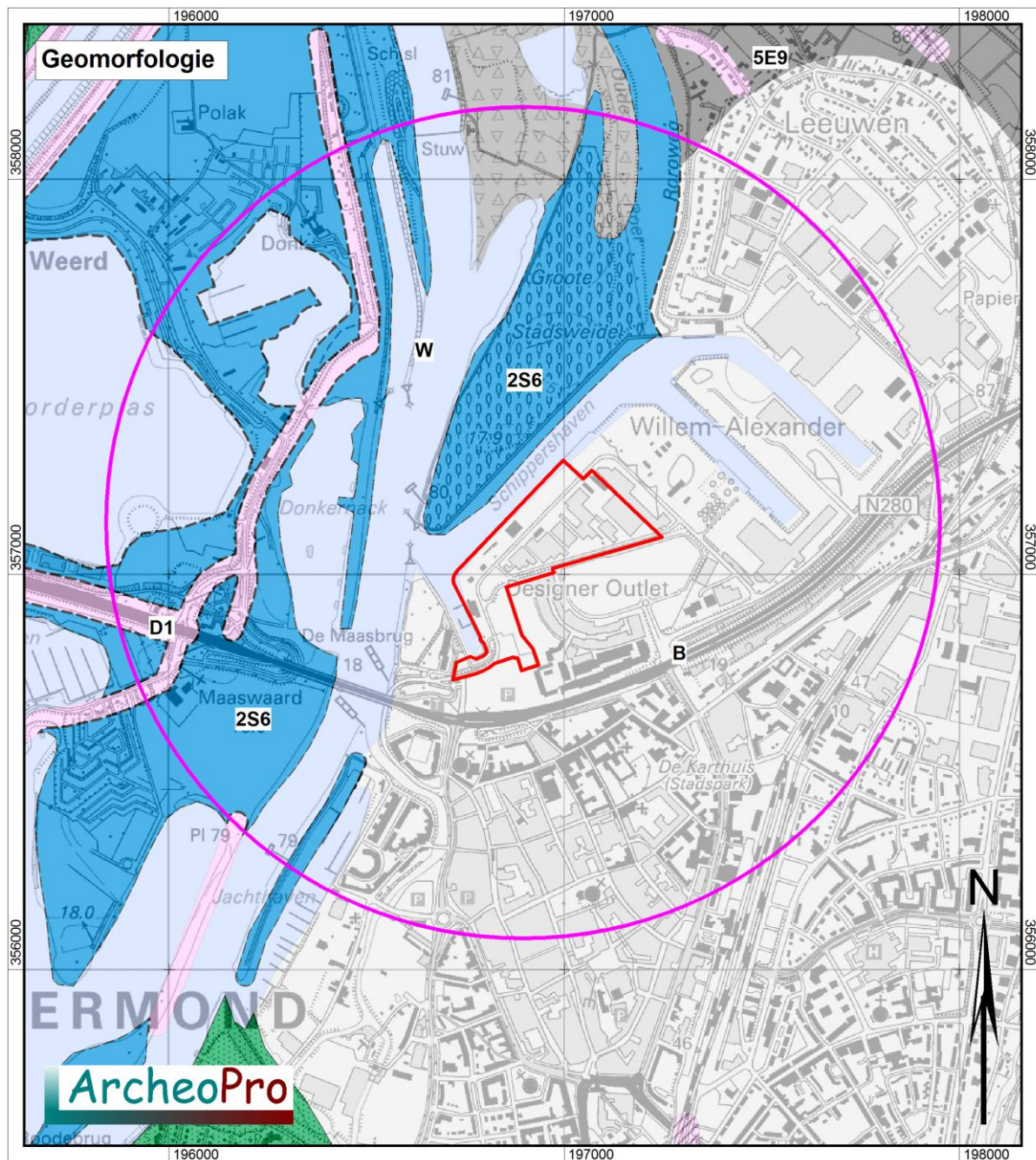
Figuur 3: Luchtfoto met daarop rood omlijnd het plangebied.

2.2 Geo(morfo)logie, aardkunde en bodem

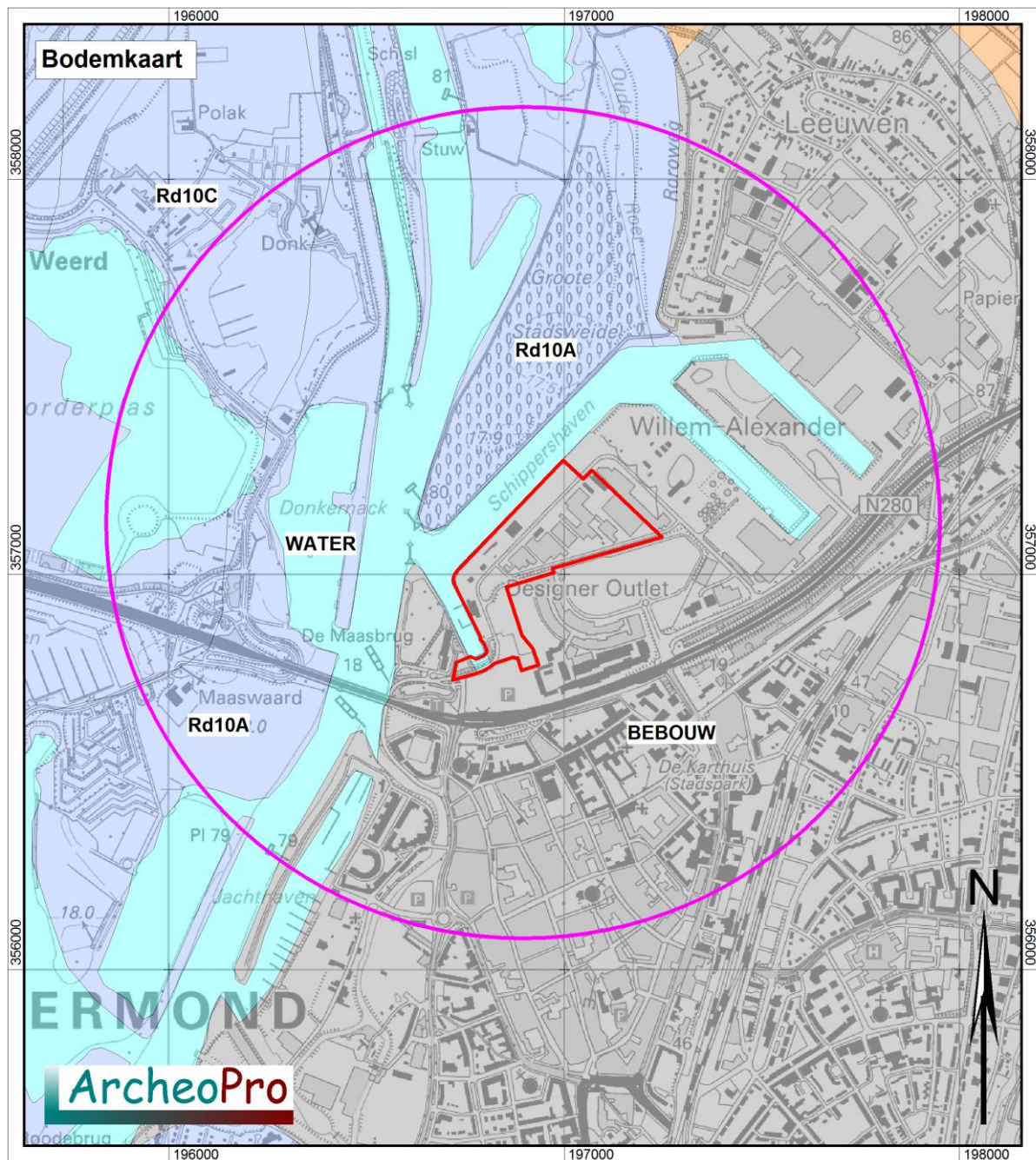
Het plangebied ligt in het deel van het Maasdal waar de Roer en de Maas samenkomen. Het Noordlimburgse Maasdal bij Roermond is een terrassenlandschap. Dit landschap is ontstaan gedurende de verschillende koude en warme perioden van het Kwartair. Tijdens koude perioden had de Maas een vlechtend karakter met een brede riviervlakte en een opeenhoping van sedimenten. Gedurende de overgang van een koude naar een warme periode sneed de rivier zich in het rivierterras in. Daarna ging de Maas meanderen, waarbij de rivier zich concentreerde in één geul en er verschillende sedimenten in de bedding, op de oever en in de naastgelegen komgronden werden afgezet. De oudste terrassen liggen hoog, de jongere lager. De rivierafzettingen behoren tot de formaties van Beegden en Kreftenheye; de dekzanden behoren tot de formatie van Boxtel (laagpakket van Wierden). Het plangebied maakt deel uit van het laagstgelegen, jongste terras. Ondanks de latere ophoging van het gebied, is de lage ligging duidelijk herkenbaar op de uitsnede uit het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN; figuur 6).

Hoewel het plangebied in verband met de aanwezige bebouwing, geomorfologisch niet is gekarteerd, valt uit de aangrenzende eenheden af te leiden dat het plangebied het plangebied in een relatief laaggelegen rivierdalbodem ligt (figuur 4, legenda-eenheid 2S6). De Maasafzettingen liggen hier direct op maaiveldniveau en bestaan uit grof grind en uiterst grof tot matig grof (grindhoudend) zand. Deze afzettingen zijn gevormd door een meanderend en verwilderd riviersysteem.

Binnen het rivierdal bestaan de bodems uit ooivaaggronden. Dit zijn relatief goed ontwaterde jonge bodems waarin de sporen van bodemvorming hoofdzakelijk bestaan uit relatief diep voorkomende roest-verschijnselen.

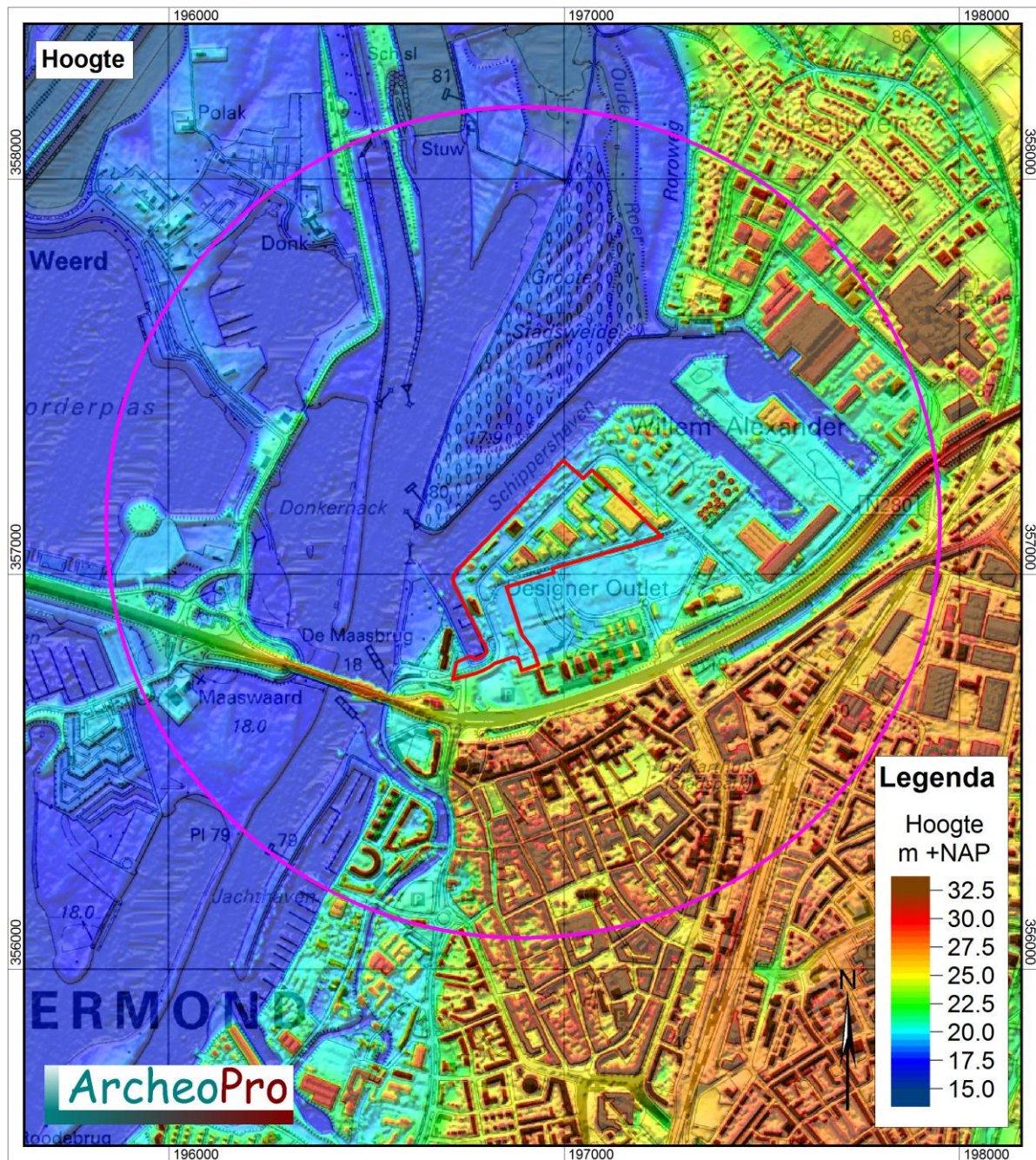
Figuur 4: Uitsnede uit de geomorfologische kaart met daarin rood omlijnd het plangebied met daaromheen de cirkel die de buitengrens van het onderzoeksgebied aangeeft.

Legenda bodemkaart

Vlak- en duinvaaggronden	Vaaggronden	Fluviatieve afzettingen, pre laat-pleistoceen
Laar- veldpodzolgronden	Kleigronden	Kleefarde of vuursteeneluvium
Moerige eer- en podzolgronden	Ondiepe kleigronden, potklei	Mariene afzettingen, pre-pleistoceen
Vlak- en duinvaaggronden, gooreerdgronder	Vaaggronden	Oude bewoningsplaatsen
Enkeerd/tuineerd gronden	Gors-, slikvaaggronden	Bebouwing, dijken en bovenlandstrook, opgehoogd of afgegraven
Brikgronden	Poldervaaggronden	Water, moeras
Leek-/woudeerdgronden	Vlakvaaggronden	
	Veen, petgaten, kreekbeddingen, beekdalgronden, duin- en kweldergronden, stuifzand	

Figuur 5: Uitsnede uit de bodemkaart met daarin rood omlijnd het plangebied met daaromheen de cirkel die de buitengrens van het onderzoeksgebied aangeeft. Voor uitleg van de codes, zie hoofdstuk 2.2

Figuur 6: Uitsnede uit het Actueel Hoogtebestand Nederland met daarin rood omljnd het plangebied met daaromheen de cirkel die de buitengrens van het onderzoeksgebied aangeeft.

2.3 Archeologie

Op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW 3.0) en op de gemeentelijke verwachtingskaart, is voor het plangebied geen archeologische verwachting aangegeven. Op beide kaarten is echter uit de aangrenzende eenheden af te leiden dat voor het plangebied een lage archeologische verwachting zal gelden. Vrijwel alle bekende archeologische vindplaatsen op de oostoever van de Maas liggen binnen het onderzoek in de historische kern van Roermond. Deze zijn nauwelijks relevant voor het plangebied en worden daarom hier niet nader besproken. Voor de archeologische verwachting binnen het plangebied, zijn met name de op de laaggelegen Maasterassen gedane vondsten van belang.

Binnen het plangebied is een Romeins bord aangetroffen. Het op hele kilometers afgeronde coördinaat geeft aan dat het hier een administratieve plaatsing betreft van een vondst waarvan de echte vindplaats onzeker is. Waarschijnlijk betreft het een riviervondst die tevoorschijn is gekomen bij het uitgraven van de Schippershaven.

De waarneming 30507 betreft een ruim een halve kilometer ten zuidwesten van het plangebied aangetroffen draadfibula met in doorsnede driehoekige beugel. Het betreft een vondst die is gedaan in van elders aangevoerd Maasgrind.

De waarnemingen 27783 en 30770 liggen ten westen van de Maas en betreffen baggervondsten van achtereenvolgens. Het betreft tijdens baggerwerkzaamheden aangetroffen, koperen ketels uit de Romeinse tijd.

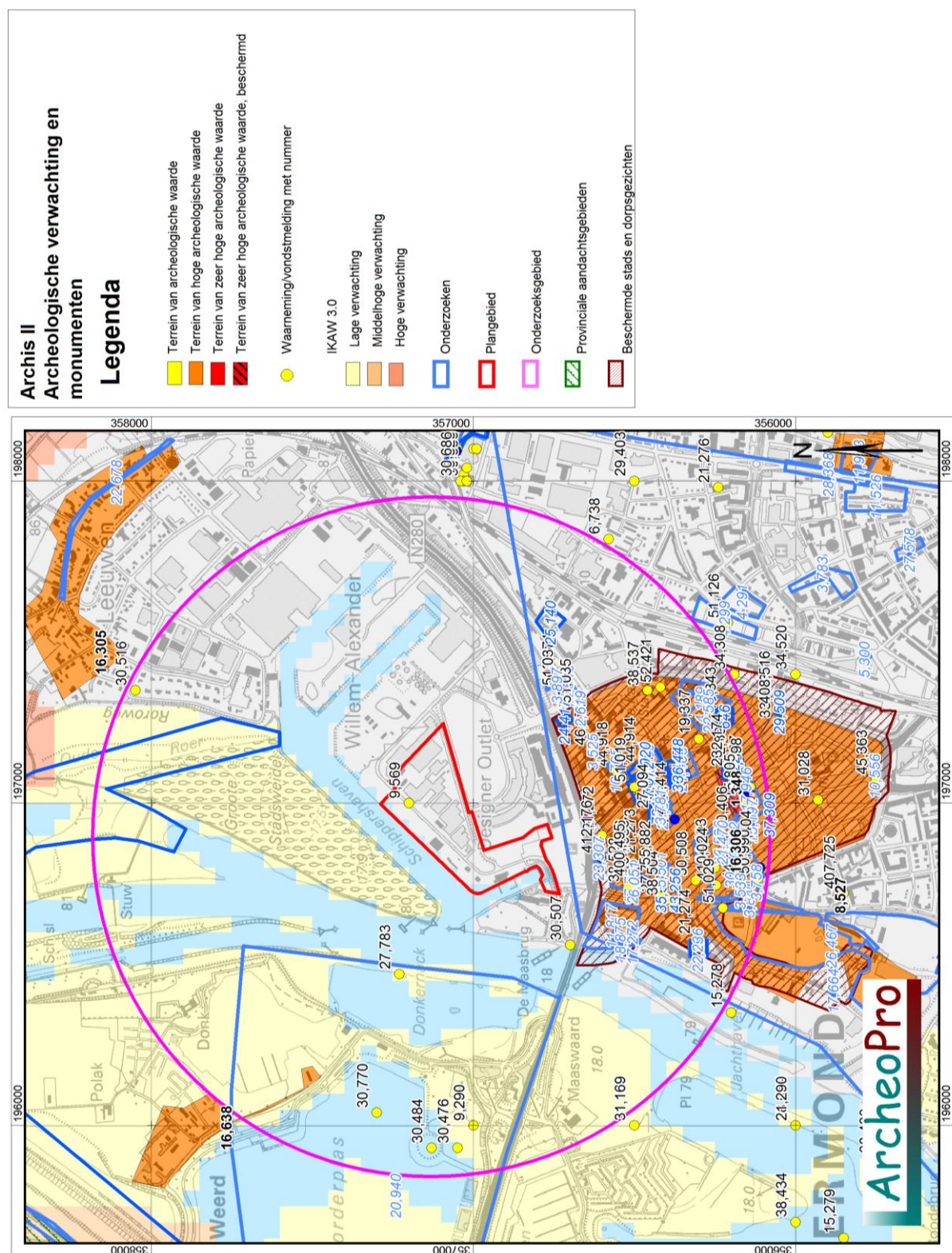
De waarneming 9290 betreft een administratief geplaatste baggervondst van een in Archis niet nader omschreven bronzen object dat wordt gedateerd in de periode Bronstijd midden B tot Bronstijd laat.

Tegen de westrand van het onderzoeksgebied ligt de waarneming 30484 die de vondst betreft van een fragment van een zuilbasis dat onderdeel heeft uitgemaakt van een Romeinse cultusplaats. Tevens is een fragment van een vorstpan uit de Romeinse tijd aangetroffen. Het betreft in beide gevallen, baggervondsten.

Eveneens tegen de westrand van het onderzoeksgebied ligt de waarneming 30476 die bij baggerwerkzaamheden aangetroffen fragmenten betreft van gebouwresten van Nievelsteiner zandsteen en een deel van een altaar uit de Romeinse tijd dat was gewijd aan de godin Rura. Deze baggervondsten betreffen waarschijnlijk overblijfselen van een Gallo-Romeinse tempel met omgang, gelegen op een podium. Dit heiligdom heeft vermoedelijk bestaan in de onmiddellijke omgeving van de plaats waar de rivier de Roer, of althans de belangrijkste tak van deze rivier, in de Romeinse tijd uitmondde in de Maas.

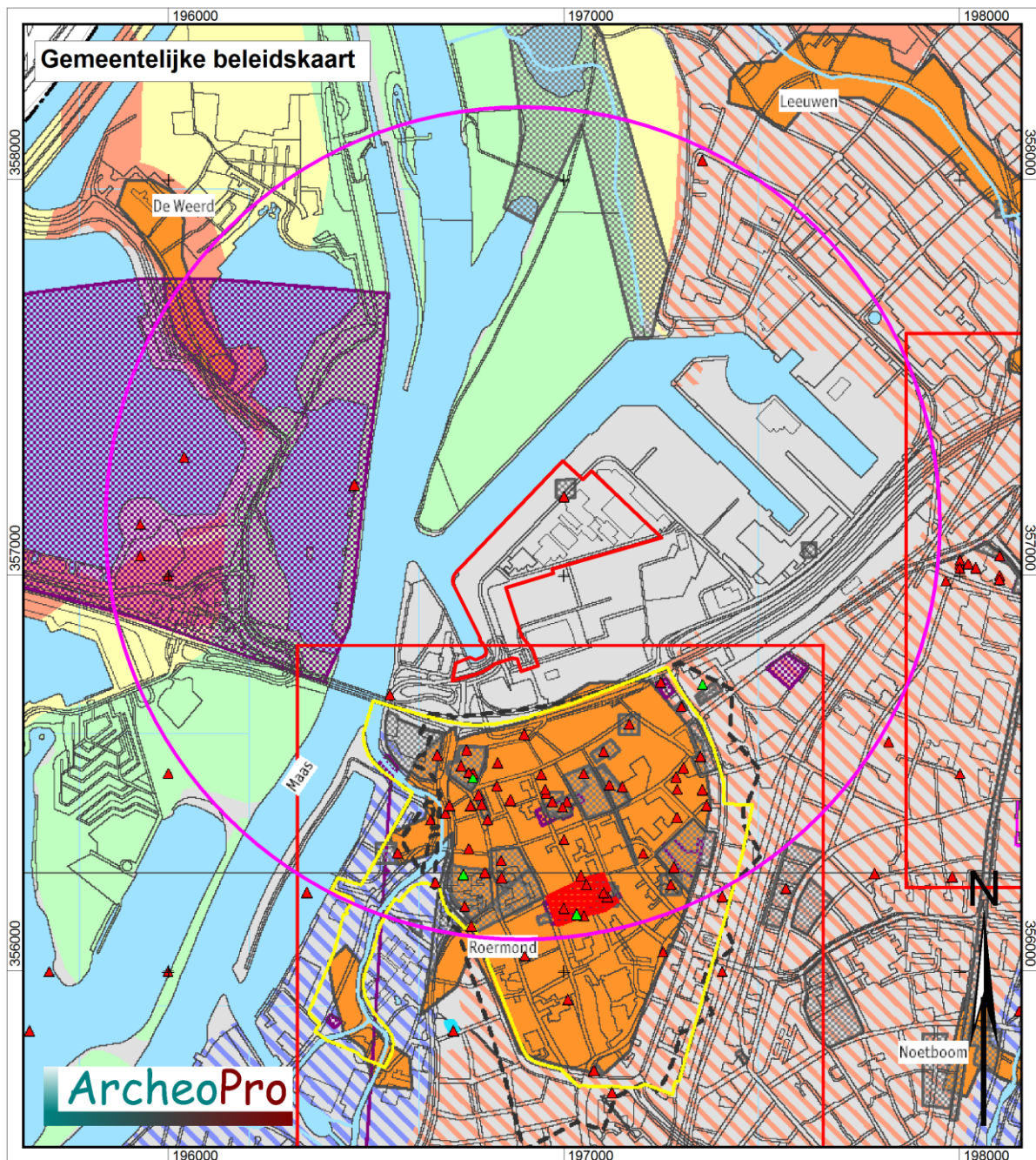
Tabel 1

Waarnemingen			
Nummer	Coördinaat	Periode	Vondsten
9569	197000/357200	Romeinse tijd	Gladwandig bord
30507:	196560/356700	Romeinse tijd	Draadfibula
27783:	196470/357230	Romeinse tijd	Koperen ketel
30770:	196040/357300	Romeinse tijd	Koperen ketel
9290:	196000/357000	Bronstijd	Onbekend
30484:	195930/357130	Romeinse tijd	Fragmenten van een zuilvoet en van een vorstpan
30476:	195930/357050	Romeinse tijd	Resten van een Gallo-Romeinse tempel

Figuur 7: Kaart met Archis-gegevens met daarop een cirkel met een straal van één kilometer rond het plangebied die de buitengrens van het onderzoeksgebied aangeeft.

De cultuurhistorische waardekaart van de gemeente Roermond toont met betrekking tot het plangebied geen archeologische verwachting in verband met de ophoging van het gebied. Voor aangrenzende delen van het Maasdal, geldt op deze kaart een lage verwachting.

Figuur 8: Uitsnede uit de gemeentelijke beleidskaart

2.4 Informatie amateurarcheologen

Aangezien het plangebied binnen de bebouwde kom ligt en al lange tijd afgedekt is, zijn er geen amateurs geraadpleegd.

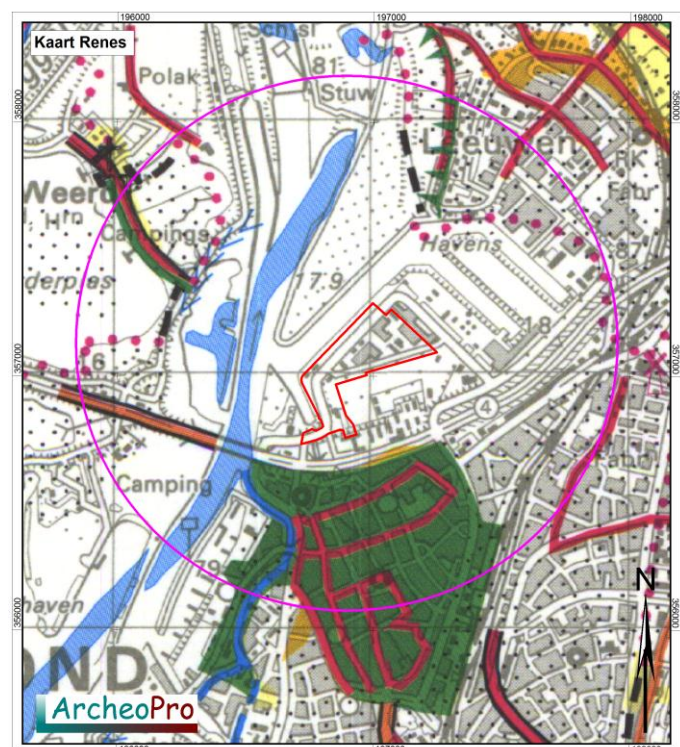
2.5 Historie

De Tranchotkaart (zie figuur 9) uit 1805 toont het plangebied als *Koy wei*; een nat weilandgebied in een oude Maasbocht.

Figuur 9: Uitsnede uit de Tranchotkaart van 1805.

Volgens de kaart van Renes (zie figuur 10) bevat het plangebied geen historische landschapselementen.

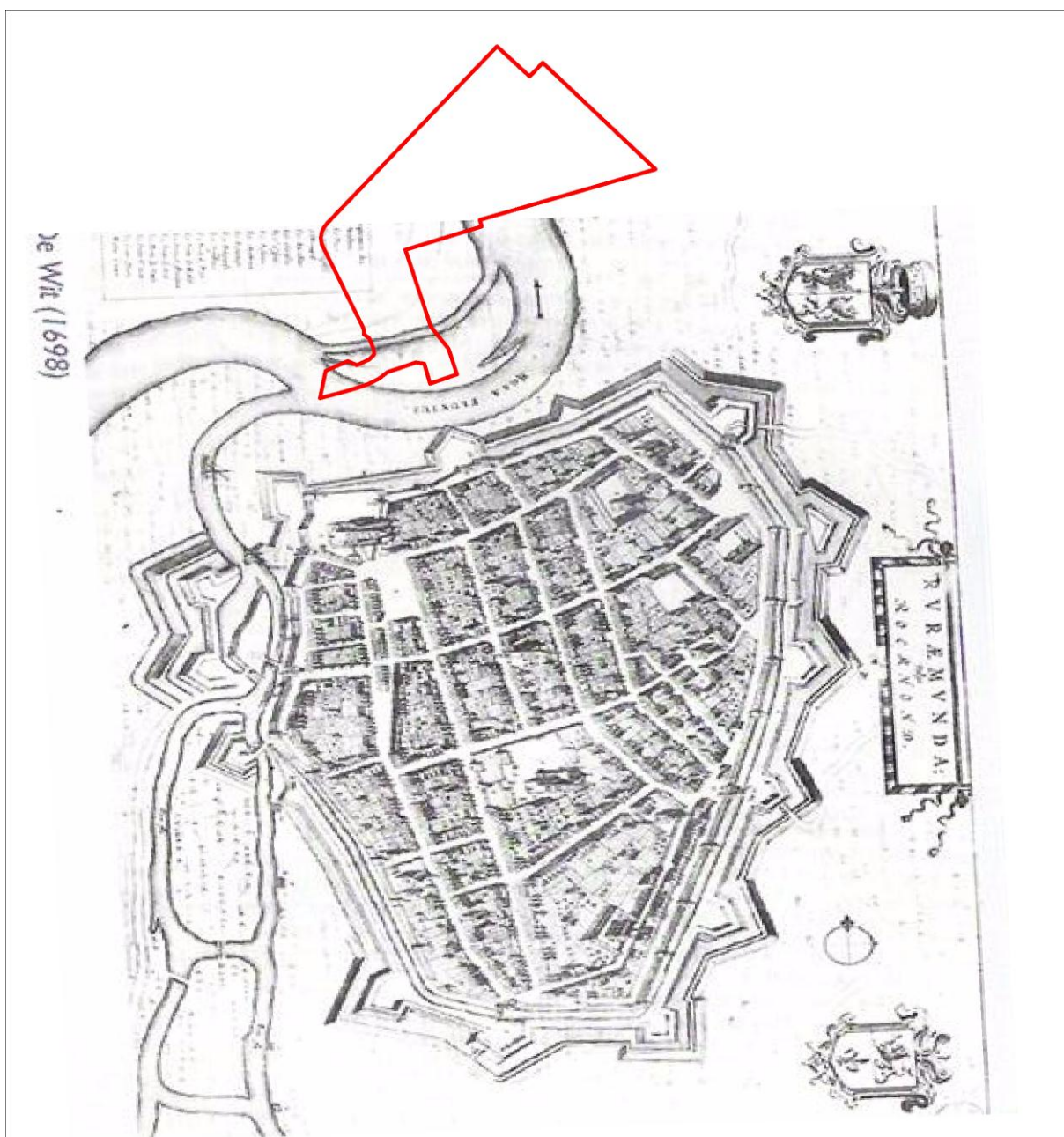
Figuur 10: Uitsnede uit de kaart met historische landschapselementen (naar Renes, 1999).

De kaart van Jacob van Deventer uit omstreeks 1560 toont dat het plangebied in de zestiende eeuw nog doorsneden werd door de Maas (zie figuur 11).

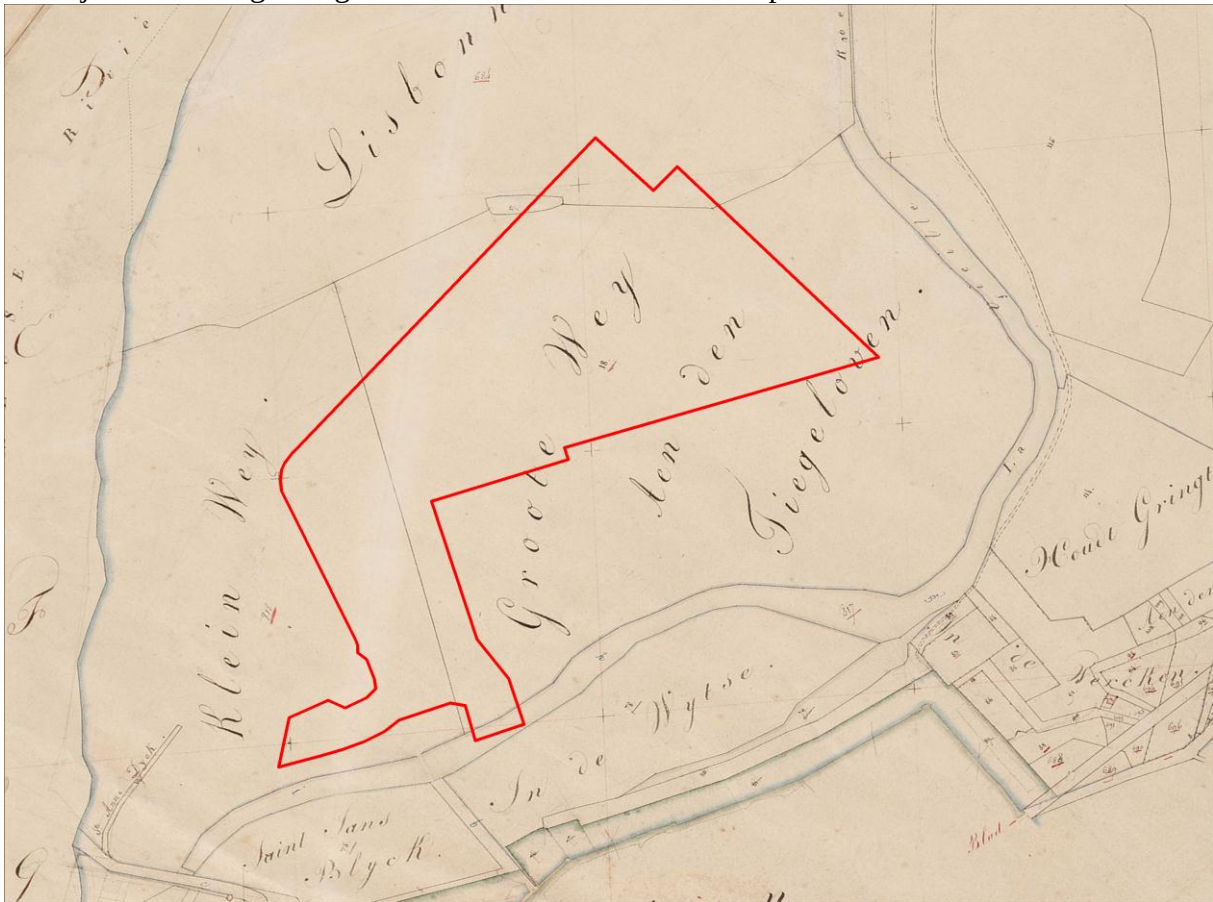
Figuur 11: Uitsnede uit de kaart van Jacob van Deventer uit 1550 met in rood het plangebied.

De kaart van de Wit uit 1698 (zie figuur 12) laat zien dat het plangebied ook in de zeventiende eeuw nog doorkruist werd door de Maas.

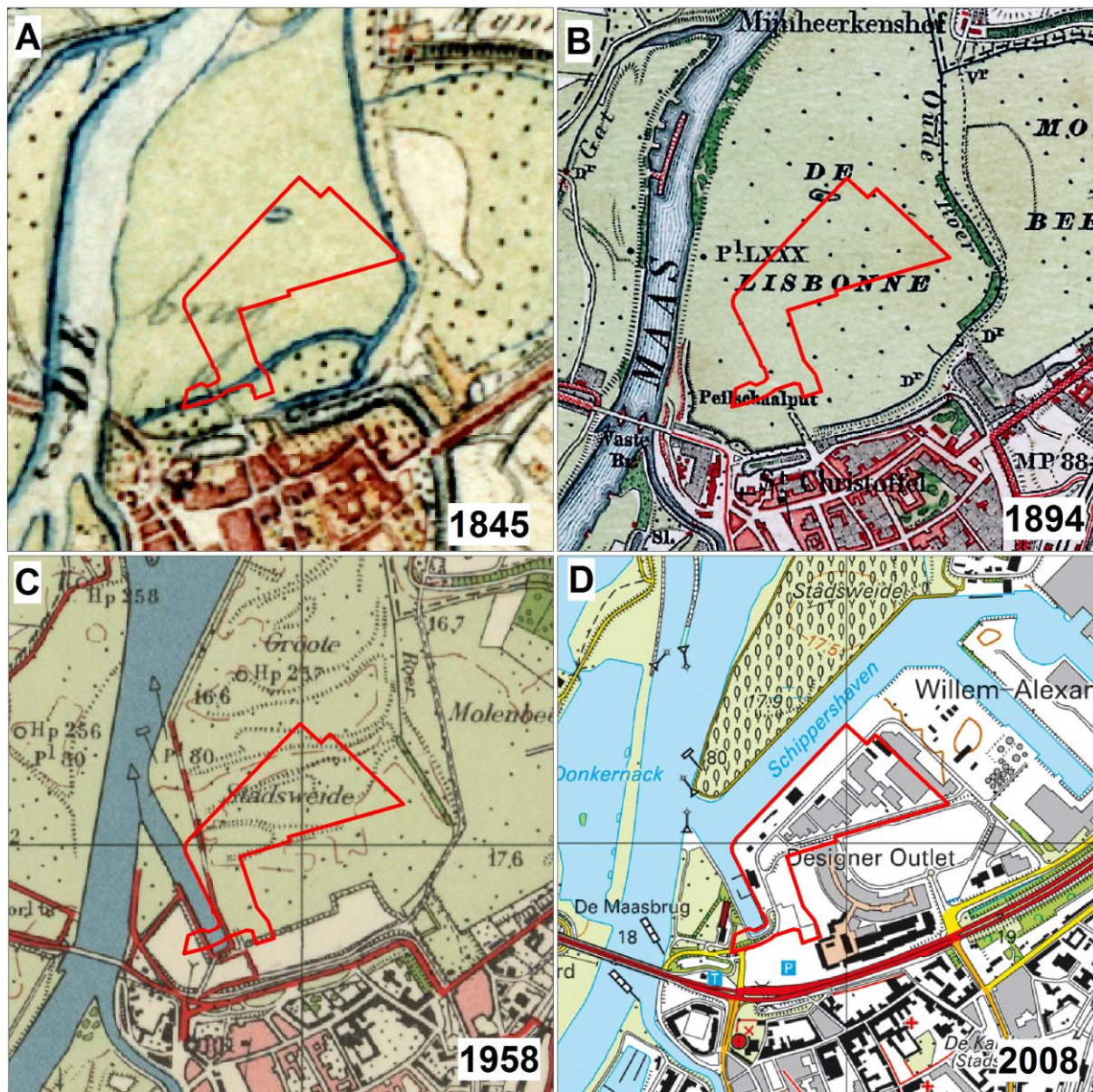
Figuur 12: Uitsnede uit kaart van De Wit uit 1698 met in rood het plangebied

De kadasterkaart uit 1832 (zie figuur 13) toont dat het plangebied destijds binnen een gebied lag dat destijds de “Kleine Wey” (perceel 818) en de “Groote Wey” (perceel 18) heette. De aanwijzende tafels geven geen nadere informatie over deze percelen.

Figuur 13: Uitsnede uit de kadasterkaart 1832 met in rood het plangebied.

Figuur 14 toont achtereenvolgens topografische kaarten van het onderzoeksgebied uit 1845, 1894, 1958 en 2008. Deze kaarten laten zien dat het plangebied tot in de tweede helft van de twintigste eeuw onderdeel uitmaakte van een uitgestrekte zone tussen de Maas en de Oude Roer die altijd in gebruik is geweest als weiland. Dit gebied heeft meerdere namen gehad zoals De Lisbonne en de Stadsweide. Aan het einde van de twintigste eeuw is pal ten noorden van het plangebied de Schipperhaven aangelegd. Het plangebied is opgehoogd en bebouwd met bedrijfsgebouwen. Dit zal gedeeltelijk worden omgebouwd naar een *designers outlet*.

Figuur 14: Uitsneden uit de topografische kaarten uit achtereenvolgens: 1845, 1894, 1958 en 2008.

2.6 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

Specifieke ligging (locatie)

Het plangebied ligt binnen het stroomgebied van de Roer en de Maas ten noorden van de oorspronkelijke bebouwing van Roermond en heeft in historische tijden altijd een onbebouwd, nat weilandgebied gevormd. In de zeventiende eeuw werd het plangebied nog doorsneden door de Maas.

Verwachte perioden (datering)

Op basis van de bekende gegevens omtrent archeologische waarden in het gebied en de landschappelijke ligging in het stroomdal van Roer en Maas, moet worden geconcludeerd dat voor het plangebied een lage archeologische verwachting geldt voor nederzettingsresten uit het laat-paleolithicum, het mesolithicum, het neolithicum, de bronstijd, de ijzertijd, de Romeinse tijd en de vroege middeleeuwen. Indien dergelijke resten al ooit aanwezig zijn geweest, zullen deze door de Maas zijn verspoeld. In de in de nabij van het plangebied gelegen delen van het stroomgebied van de Maas zijn vooral verspoelde en her-afgezette resten uit de Romeinse tijd zijn aangetroffen. Voor dergelijke resten geldt derhalve een middelhoge verwachting.

Gezien de lage ligging, het ontbreken van bebouwing op historische kaarten en de doorsnijding door de Maas tot in de zeventiende eeuw, geldt voor nederzettingsresten uit de late-middeleeuwen en de nieuwe tijd, wederom een lage verwachting. Wel kunnen uit deze periode resten aanwezig zijn van paden en (perceels)afscheidings. Hiervoor geldt derhalve een middelhoge verwachting

Complextypen

Door de ligging van het plangebied in het stroomdal van Roer en Maas hoeven binnen het plangebied geen resten van nederzettingen (meer) verwacht te worden. Archeologische vondsten zullen bestaan uit verspoelde resten uit de met name de Romeinse tijd of uit resten van paden en perceelsscheidingen uit de late middeleeuwen en de nieuwe tijd.

Uiterlijke kenmerken

Door de Maas verspoelde en her-afgezette resten zullen uit losse vondsten bestaan die niet door middel van archeologisch prospectie-onderzoek op te sporen zijn.

Resten van paden en perceelsafscheidings uit de late-middeleeuwen en de nieuwe tijd zullen uit paalrestanten en zeer vage grondsporen bestaan die eveneens nauwelijks door middel van archeologisch prospectie-onderzoek op te sporen zijn. Het wetenschappelijk belang van dergelijke vondsten is bovendien erg gering.

Mogelijke verstoringen

Tot tenminste de zeventiende eeuw heeft het gebied blootgesteld gestaan aan erosie door de Maas. Voorafgaande aan de ophoging van het terrein kunnen inrichtingswerkzaamheden gemakkelijk tot verstoring van oppervlakkig gelegen archeologische resten hebben geleid. Dergelijke werkzaamheden zullen met name een verstorend effect hebben gehad op eventueel aanwezige resten van paden en perceelsafscheidings uit de late-middeleeuwen en de nieuwe tijd.

3 Conclusies en aanbevelingen (beleidsadvies)

Volgens het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel geldt voor het plangebied een lage archeologische verwachting voor nederzettingsresten uit alle perioden. Indien dergelijke resten al ooit aanwezig zijn geweest, zullen deze door de Maas zijn verspoeld. Het plangebied heeft tot tenminste de zeventiende eeuw blootgesteld gestaan aan erosie door de Maas. Gezien de talrijke uit deze periode daterende baggervondsten in de omgeving van het plangebied, geldt een middelhoge verwachting voor verspoelde en her-afgezette resten uit de Romeinse tijd. Dergelijke resten zijn in de omgeving van het plangebied op verschillende locaties aangetroffen tijdens baggerwerkzaamheden. Gezien de lage ligging en het ontbreken van bebouwing op historische kaarten, geldt voor nederzettingsresten uit de late-middeleeuwen en de nieuwe tijd, een lage verwachting. Voor resten van paden en (perceels)afscheidingsen geldt een middelhoge verwachting.

Door de Maas verspoelde en her-afgezette resten zullen uit losse vondsten bestaan die niet door middel van archeologisch prospectie-onderzoek op te sporen zijn. Ook resten van paden en perceelsafscheidingsen uit de late-middeleeuwen en de nieuwe tijd zullen uit nauwelijks door middel van archeologisch prospectie-onderzoek op te sporen zijn. Het wetenschappelijk belang van dergelijke vondsten is bovendien erg gering. Bovendien is de kans groot dat dergelijke, oppervlakkig gelegen resten, tijdens de inrichting van het terrein (voorafgaande aan de ophoging aan het einde van de twintigste eeuw) verloren zijn gegaan.

Omdat het plangebied reeds opgehoogd en het terrein voorafgaande aan de geplande nieuwbouw verder zal worden opgehoogd, is de kans uiterst gering dat archeologische waarden zullen worden aangetast.

In verband met de aard van de verwachte archeologische resten (niet of nauwelijks door middel van prospectie-onderzoek op te sporen) en de aard van de geplande werkzaamheden (ophoging en geen diepe graafwerkzaamheden) geven de resultaten van het bureauonderzoek geen aanleiding tot het adviseren van archeologisch vervolgonderzoek. In alle gevallen geldt, dat indien archeologische materialen en/of sporen aangetroffen worden, deze gemeld dienen te worden bij de gemeente Roermond, conform Monumentenwet 1988, laatste wijziging van 1 september 2007, paragraaf 7, artikel 53 en verder.

Verklarende woordenlijst:

BP: Before Present (present = 1950)

GPS: Global Positioning System

IVO: Inventariserend VeldOnderzoek

NAP: Normaal Amsterdams Peil.

RCE: Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed

SIKB: Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer

Archeologische tijdschaal

Periode	Datering	
Midden- en Laat Paleolithicum (oude steentijd)	250.000	- 9000
Mesolithicum (midden steentijd)	9000	- 4500
Neolithicum (nieuwe steentijd)	4500	- 2000
Bronstijd	2000	- 800
IJzertijd	800	- 12 v. chr.
Romeinse tijd	12 v chr.	- 500 n. chr.
Vroege middeleeuwen	500	- 1000
Volle middeleeuwen	1000	- 1250
Late middeleeuwen	1250	- 1500
Nieuwe tijd	1500	- heden

Bronnen

Grote historische Provincie Atlas van Nederland; deel 4 Zuid-Nederland 1838-1857 1:50.000.
Topografische dienst Wolters Noordhoff Groningen 1990

Grote historische topografische Provincie Atlas Limburg; 1894-1926 1:25.000. Nieuwland
Tilburg 2006

Grote topografische atlas van Nederland 1:50.000 Deel 4 Zuid-Nederland. Topografische
dienst. Wolters Noordhoff Groningen 1997

Kadaster Topografische Dienst, Top25Raster, Top10Vector, GBKN kaarten, Emmen 2008

Luchtfoto, <http://maps.google.nl>

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, IKAW 2 (Indicatieve kaart Archeologische Waarden),
Amersfoort.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, AMK (Archeologische monumentenkaart),
Amersfoort.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, ARCHIS II (Archeologisch Informatie Systeem),
<http://archis2.archis.nl/>

Rijkswaterstaat, Servicedesk Data, AHN (Actueel Hoogtebestand Nederland), Delft.

Stichting voor Bodemkartering, Bodemkaart van Nederland 1:50.000. Wageningen, 1968.

Stichting voor Bodemkartering: Geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000, Staring Centrum, Wageningen, 1989

Stichting voor Bodemkartering, Geologische kaart van Nederland 1:50.000. Wageningen, 1968.

Tranchot en v. Muffling, Kartenaufnahme der Rheinlande 1803-1820

Twaalf provinciën 2007. Atlas van topografische kaarten. Nederland 1955-1965. Uitgeverij twaalf provinciën. Landsmeer.

Literatuur

Cate, J. A. M. ten. A. F. van Holst, H. Kleijer en J. Stolp, 1995. Handleiding bodemgeografisch onderzoek; richtlijnen en voorschriften. Deel A: Bodem. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Technisch Document 19A.

Es. Van W.A., Sarfatij, H. & P.J. Woltering (red.) 1988. Archeologie in Nederland; De rijkdom van het bodemarchief. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek. Amersfoort.

Kuiper, M. 2006/2007. Atlas van topografische kaarten Nederland, 1955-1965. Uitgeverij 12 Provinciën, Landsmeer.

Leidraad inventariserend veldonderzoek; Deel: karterend booronderzoek (SIKB, 2006)

Renes, J. De geschiedenis van het Zuidlimburgse cultuurlandschap, Maastricht, 1988